

Շնորհավոր Ամսերն եւ Մուրր Շնունդ

Մեր առաջիկա համարը կարդացե՛ք
2008 թ. հունվարի 8-ին:

ԽՍՐԱԳՐԱԿԱՆ

Բարեգործության ոգին

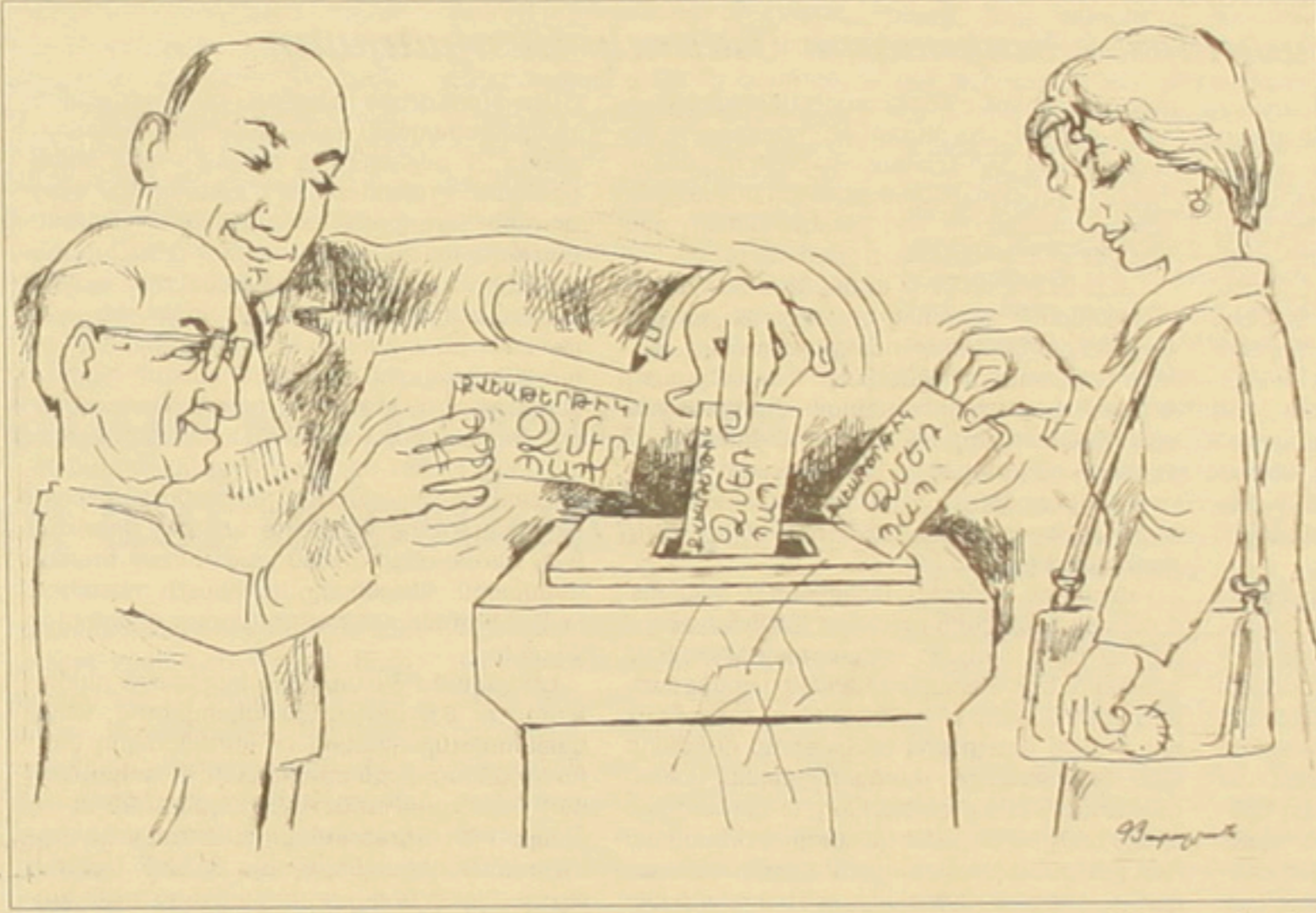
Երեւի սա այն օրն է, երբ ամենեւին կարիք չկա խոսել ֆաղափականությունից, ընտրական եւ նախընտրական տարածումը արձանագրված զարգացումներից, առաջիկա նախագահական ընտրություններից: Արդեն նման հարցերի մասին այնքան գրել, խոսել, այնքան ֆաղափականացրել ենք ամեն ինչ, որ մեզ էլ քվում է, որ առանց ֆաղափականության կյանք չկա եւ կարելի է, օրհնակ, մեր ֆաղափ վաս աղբահանության հարցին անգամ ֆաղափական դիտարկում գտնել:

Այնինչ լայն հասարակությանը ֆիչ են հեռաբերում, չհաւանելով զգայացումը որոշ լուրերին, ֆաղափական գործիչներն ու նրանց գործունեության մասնամասները, ինչքան էլ լրագրողներս փորձենք նրանց միայնակ հեռ կովեցնելու եւ փոխադարձ անարգանքի խոսքեր կորզելու միջոցով սրություն մտցնել մեր գրվածքներում: Հասարակությունն ունի իր անմիջական խնդիրները, որոնք այնքան էլ չեն տարբերվում աշխարհի մնացած մասի ժողովուրդների խնդիրներից՝ ավելի շատ կամ ֆիչ սրությամբ դրված, նայած զարգացման ինչ մակարդակներում է սվալ երկիրը: Մարդկանց առավելաբար հեռաբերում են իրենց աղյուսի, աշխատանքի, եռվայում սիրող վիճակի ու զենքի, առողջադատության, երեխաների կրթության, զինծառայության, սրանտորի, կոմունալ տնտեսականների հարցերը, մեկ էլ հանգստանալու, հեռուստատեսային զվարճալի ծրագրերի ու ժամանցի խնդիրները: Այսինքն՝ հարցեր, որոնց մեր մամուլը սովորաբար դասակարգում է, վաս սովորաբար դասակարգում է, վաս սովորաբար դասակարգում է, «երկրորդական» թեմաների կարգին: Մեր դասակարգում բացառություն է կազմում, ինչպես ցույց են տալիս մեր թերթի սեփական նյութերի դարբերական մոնիթորինգի արդյունքները, դարբերական հիմնահարցի կարգավորման խնդիրը. դեռեւս անլուծելի այդ հակամարտության նկատմամբ չի մարում ընթերցողների հեռաբերությունը, հասկանալիորեն:

Միաժամանակ, բարեբախտաբար, չի կարելի սաել, որ մեր հասարակությունը եսակենտրոն, անձնասեր, ինքնադաշտակ է: Գոթությունը, մեծավորին ու հարազատ հասնելու, օգնելու, նույնիսկ անձանոթին աջակցից ձեռք մեկնելու, սրաբուխ հոգատությունը հասուկ են նրան: Աղաղակը՝ մեր նույն մոնիթորինգի արդյունքում երեւան եկած հրաշալի այն իրողությունը, որի մասին գրել էինք մեր երեկվա համարում: Վերջին 3 տարիներին մեր հրատարակած սասնակ հազարավոր նյութերից ամենաշատ ընթերցվել են 2 ժառանգների թեմայի կարիքի եւ անհրաժեշտ օգնության մասին հոդվածները: (Ի դեպ, այդ 2 երեխաներն էլ համադասասխան օգնություն ստացել են բուժվել են արդեն, ավելորդ է սաել բարեգութ աջակցությամբ): Եվ սա հրաշալի է. վկայում է մեր հասարակության առողջ երակի մասին, հակառակ ամեն տեսակ նվազների:

Տոնական այս օրերին, երբ ավանդության ուժով կամ ուժի ավանդությանը բոլորս անձնասուր ենք լինում որդանդության, խմիչին ու զեխտությանը, թող չթթանան մեր մեջ այդ եւ նման ազնիվ երակները, մղումները: Մեր քաղաքում եւ ամբողջ երկրում որքան կարիքավորներ կան:

Թող բոլորիս Լոր տարին եւ Սուրբ Ծնունդը լինի շնորհավոր:

Դրամական դարգել արեւիկցիներին

Ինչպես տեղեկացանք «Ինտելիգենցի» տարածած հաղորդագրությունից, դեկտեմբերին մանկական «Եվրոստիլ-2007»-ում Հայաստանը ներկայացնող «Արեւիկ» համույթի փայլուն ելույթի եւ զբաղեցրած դասավոր երկրորդ հորիզոնականի կադրակցությամբ, բանկը որոշում է կայացրել արեւիկցիներին սվալ «մասեր տար» միջազգային վճարային ֆաւստեր եւ 800 հազար դրամ գումար (յուրաքանչյուրին 100 հազարական դրամ) մասնակցների աւանդով բազմակի վճարների տեսով: Նվաճած գումարը հաւանագրված տկուսներով արեւիկցիները կկարողանան ինքնուրույն սնուրից չափահաս դասնալու դասից: Մինչ այդ ծնողները հնարավորություն կունենան համալրելու այդ գումարը:

Gallup-ի հեռազոտությունները չեզոք են

Նման ղեկավար, երկ հանդես է եկել Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպանատունը: Տարածված հաղորդագրության մեջ մասնավորապես սալվում է, որ «Հայաստանի ազգային ուսումնասիրությունը հասարակական կարծիքի հարցում է, որ ձեռավորվել է ԱՄՆ կառավարության կողմից Հայաստանում ժողովրդավարության աջակցության ծրագրի քննարկում: Այն չեզոք է անկողմնակալ մեխանիզմ է, որը միջակ է օգնելու Հայաստանում գործող ֆաղափական կուսակցություններին ավելի լավ հասկանալու Հայաստանի ֆաղափացիների ուղին: Հարցումը նրանց չունի որեւէ կերպ ազդել ընտրության վրա կամ կանխորոշել արդյունքները»: Նման հայտարարությամբ հանդես գալու դասնալը, ըստ տարածված հաղորդագրության, «որոշ լրագրողներից թերի մեկնաբանություններն են: Հիշեցնենք, որ Baltic Surveys Ltd./Gallup-ի հարցումների արդյունքների իրականության ու անկաւանության մասին իրենց կասկածանքներն էին հայտնել այն ֆաղափական գործիչները եւ նրանց սասարող լրագրողները, որոնք հարցումների համաձայն ցածր տկուսներ էին ստացել: Տարածված հաղորդագրության մեջ հասուկ եւսվում է, որ «միջազգային համադասական ինտիմիտի (ԱԳԻ) կողմից 2006-ին դասվորված Հայաստանի ազգային ուսումնասիրությունը Հայաստանում իրականացվում է Baltic Surveys Ltd./Gallup կազմակերպության կողմից (տեղեկացված Վիլյունստուն), Հայաստանի սոցիոլոգիական առողջադատի աջակցությամբ: Սովորաբար ընդունված է նման հարցումներն իրականացնելու համագործակցել տեղական կազմակերպությունների հետ»: Հաղորդվում է, որ ընդհանուր առմամբ՝ 2006-ի մայիսից իրականացվել են յոթ եռամսյա հարցումներ: Ամենավերջին հարցումը անցկացվել է 2007-ի դեկտեմբերի սկզբին: Ութերորդ եւ վերջին հարցումը նախատեսված է անցկացնել 2008-ի հունվարի կեսին: Baltic Surveys Ltd./Gallup կազմակերպությունը նաեւ ծրագրում է 2008-ի փետրվարի 19-ի նախագահական ընտրության ժամանակ իրականացնել ելի ուսումնասիրություն՝ exit poll: Հաղորդագրությունը ավարտվում է այն հավաստմամբ, որ «ոչ ԱՄՆ կառավարությունը, ոչ Միջազգային համադասական ինտիմիտիսը եւ ոչ էլ Baltic Surveys Ltd./Gallup կազմակերպությունը չեն սասարում որեւէ կուսակցության կամ թեկնածուի»: Հաղորդվում է նաեւ, որ կուսակցություններին չվերաբերող հարցման արդյունքները ներկայացվում են համարյա, իսկ թեկնածուների եւ կուսակցությունների վերաբերյալ արդյունքները՝ համադասասխան ֆաղափական կուսակցություններին:

ԱՐՄԵՆՍՏԱՆԱՆԵՆ

ՆՈՐ ՎԵՆԵՐՈՆ

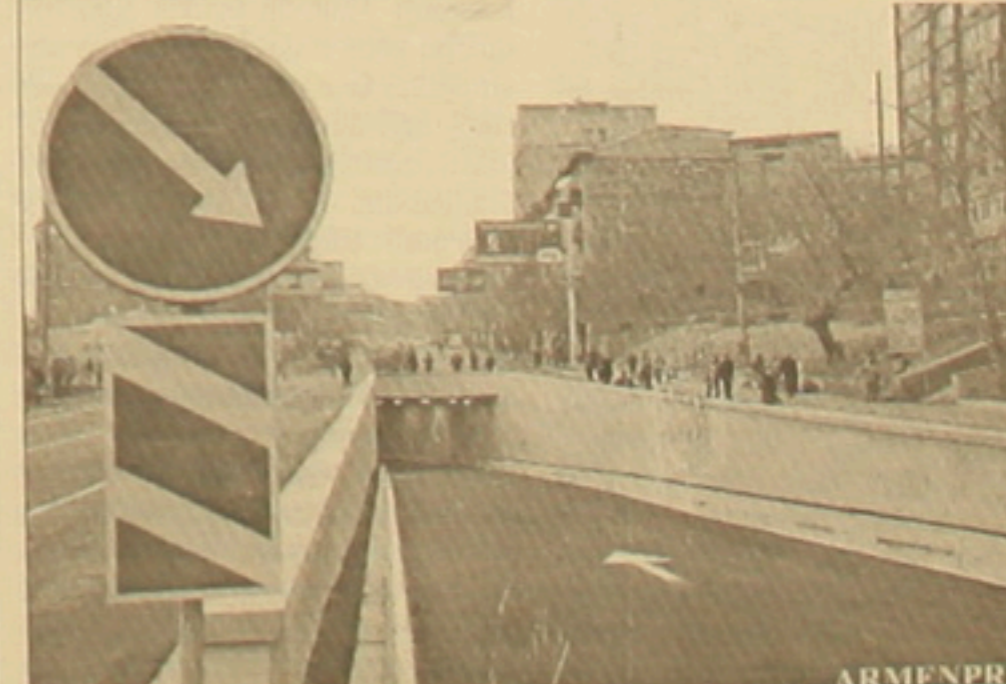
Հայ մշակույթի կենտրոն Վենեսիկում

2008 թվականին Վենեսիկում կբացվի հայկական մշակույթի կենտրոն, որ կհամակարգվեն եւ կկազմակերպվեն արվեստի տարբեր ժյուրների գիտական կոնֆերանսներ, միջոցառումներ, ցուցահանդեսներ, համերգներ: Ինչպես դեկտեմբերի 28-ի առաջիկա հայտնից մշակույթի նախարար Հասմիկ Պողոսյանը, հայկական կենտրոնի բացմանն աջակցելու են հայ գործարարները, ֆանի որ գործելու է ամբողջ տարին, իսկ Եվրոպայի կենտրոնում մշակութային կենտրոն դառնելու բավականին ծախսատար գործ է: Նախարարը նեց, որ աղաղակ մշակութային կենտրոնում տեսի է ի մի թեկնելու եվրոպական երկրներում տեղի ունեցող հայկական մշակութային ծրագրերը, կասարվեն ուսումնասիրություններ եւ վերլուծություններ: Մշակույթի նախարարը նեց, որ մինչ օրս նմանաշիղ կենտրոն Եվրոպայում չի եղել:

Նոր ճանապարհներ մայրաքաղաքում

Երկ Եւրոպայում հանձնվեցին Բաղրամյան-Կասյան-Կիւկան փողոցների խաչմերուկի տասկաղան եւ Բաղրամյան-Օրբելի խաչմերուկում կառուցված թունելը: Նորակառուց տասկաղանի երկարությունը 226 մետր է, լայնությունը՝ 9 մետր: Այսուհետեւ Բաղրամյան-Օրբելի խաչմերուկում մեքենաների հոսը առանց լուսացուցային կարգավորման եւ հասումների, կարող է անընդմեջ Եւրոպայի սկսած Բաղրամյան-Պոռոյան խաչմերուկից մինչեւ Կիւկան, Կասյան փողոցներ եւ Կոմիտասի դղրոսա:

Ինչպես նեց ֆաղափացիք Եւրոպայում մշակութային կենտրոնի կառուցումը, հեռախաչմերուկի կառուցումը եւ զբաղեցնում մայրաքաղաքի երեք ելույթային ռիթմը կարգավորող ֆաղափացիական ընդհանուր ծրագրում: Նախարարը, տրանտորային հանգույցների նախագծերը դասնաս էին դրեւս 1980-ականներին, սակայն դրան հնարավոր եղավ կյանքի կոչել միայն այսօր: Բացման ժամկետը կսրեց երկրի նախագահը:

ԱՐՄԵՆՍՏԱՆԱՆԵՆ

Որ բարին անդալսական լինի աշխարհից

Գյուլարի Տամոյի նախամանրյա երազն ու մայրամուտը

Վարդես Գամոն մի երկու լի տղա-րակ ձեռքի, հանգիստ ու խաղաղ հայացքով շուրջ նայելով՝ տուն էր դառնում նախամանրյա հերթա-կան գնումներից: Ինչպես ամեն տարի, այս անգամ էլ թուրքա-նախարհի մի ֆանի դրամ հեռ գե-լով, իսկ ավելի շատ՝ թիթեղագոր-ծի իր հին արեստով մի բան ա-շխատելով, կարողացել էր նվազա-գույն չափով աղաչակցել Նոր տար-վա գնումները, որ սեղանը դասարկ չլինի ու եկող-գնացողից չամաչի, իր ու դառնալի Նոր տարին շարունակելու եկող թոռներին մի բանով ուրախացնի, ինքն էլ ուրախանա նրանց ու աշխարհի հետ, որ տուն է, առատություն է ուրախություն: Ոչ-չինչ, որ հետ մի ամիս ներկայ-րեն, էս էլ իր սեղան ունի ու դեմ է մարդուն, թե չէ մի քանի ցեղերով ու մասնավոր ո՛ր կհասնեն: Ամանո-րյա գնումները համարյա դրժել էր, հացի փողից բացի դեռ մի հինգա-նոց ուներ դահլիճ, դրամով էլ բա-ստորմից, ծիծաղողից մի բան կա-նուց, կարծես թե դավաք բան չէր մնա:

Գամոն ինքն իրենից գոհ մտա-լով, տոբակները հոյառ-հոյառ դրժեց սեղանին, խոհանոցում ալո-ր-սած իր դառնալի մի կասակ-խո-սով նախքան ու գնաց ներս, մեկն-վեց բազմոցին՝ վասակած հոգ-նությունից փչ հանգստանալու: Պատկեր ու փչ հետ խորատու-վեց...

Մի դառ վարդես Գամոն զգաց, որ շալիկ ձայն է լսում: Չայնը հին հուրեր արթնացրեց, սիրը շոյեց. աղոթեց հարազատ ֆառափի երեմ-նի սեփսի կոմբինացի «գուրդկ»-ը հնչում, իր հազարավոր բանվոր-ծառայողներին հրավիրում աշխա-տանքային հերթափոխի: Մի ֆառափ դառն հսկա սեփսիլը վաղուց չկա, իզով-թոզով կորել է ու «սեղը դառ է հին»։ Գլան մյուս գոր-ծարանները, ֆարիկաները, կա մի կիսակառուց ու չաշխատելուց մեծ մասամբ խեղճության դասա-դարձված ֆառափ: Բայց այս ինչ է, վարդես Գամոն իրեն շտամում է փողոցում ֆայլելիս, զարմացած շուրջն է նայում ու...աչեքին չի հավասում: Զարաֆային բազմա-դասակած սրանսուրում եռու-զեռ է, մարդիկ գործի են ետա-դում... Գամոն միտք դառնա-նացավ, ու հիշեց բաներ, որ նախ-կինում եթե իմանա՝ չէր հավասա: Գա, չէ՞ որ հանրապետության նա-խագահի ընտրություն էր եղել, ժո-ղովուրդն էր իր ուզածով, ընդհա-նուր համաձայնության մթնոլոր-տում ընտրել նոր նախագահին ու, կարծես թե, ամենամիտ ընտրու-թյունն էր կատարել: Ընտրվելուց մեկ ամիս հետո նոր նախագահը ծաղաղանքով ելույթ էր ունեցել, այլ հարցերի թվում հասուկ անդա-դարձել էր 20-ամյա աղետի գոտու խնդիրն ու ասել՝ այս վիճակը ա-մոք է մեր ղեկավարության համար, ժա-մանակն է վճարված ֆայլեր ձեռ-նարկելու: Գեղորդ օրը նախագա-հը դիմել էր համայն հայությանը, համազգային ծրագիր էր կազմել, անցկացվել էր իրոք համահայկա-կան դրամահավաք-մարաթոն՝ բո-լոր հայ գաղթաբախների, Գայաս-սանի Գամոնի ղեկավարությամբ: Գամոն վաճառեց իր հայրական միջոցներին ղեկավարում էլ իրենն էր ավելացրել ու գործի էր անցել: Գյուլարին ու Ըրալի մարզը հայ-տարաբնակ էին, էն ինչ են ասում.

հա, զարգացման հասուկ գոտի, դրանից բխող հասուկ ծրագիր էր կազմվել, սեղական ու արատա-մանյան ներդրողների էին խա-խուսել, բերել, արդյունաբերու-թյուն էր սկսել աշխատել: Ուղղակի հրաշ էր: Վարդես Գամոյի սիրն ունեցում էր: Որ սեղ սան, վաստեն՝ այս տարին ինքն էլ կլծվի հարա-զատ ֆառափ շտամում գործին, մի բանով օգտակար կլինի: Գյուլ-արին, երբեմնի կոչում Գյուլարին, որ ոտի կանգնի՝ դարձի ֆայլ չի մնա, ինքն էրկին, հայ ժողովուրդն իր աշխատանքով բազմադասակա կհասուցի:

Գամոն հաճելի զարմացած ֆայ-լում ու մտածում էր՝ այս բոլորն այս ինչպե՞ս էր մոռացել: Զայլում ու ամեն կողմից լսում էր շտամա-րի մուրճի արդեն մի ֆանի տարի լուծ գոցող, որ հիմա իր ակնու-նեցումն էր որդեկ սիրն թունդ հանող երաժշտություն: Գիտեց, «Գյուլարով» հայտնել էին, որ Գյուլ-արին երկրաբանից անօրենական-րի համար այս տարի երկու հազար, հազարի տարի՝ ես այդքան բնակա-րան է կառուցվելու-հանձնվելու, ու եկող տարի վերջում ֆառափում ոչ մի սնակաբնակ անօրենյան չի լի-նելու: Դրա համար ողջ հանրապե-տությունից շտամառական բի-զնեսներ ու սեփսիկա են բերել, այստեղ նախարարներ են նստու-նակում, ու գործը ետում է: «Փառք քեզ, Տեր, դուրբանդ էղնիմ», ուրա-խությունից հուզված մոմըցաց տա-րին առած վարդեսն ու Եսաղեցի սան կողմ՝ կնոջը, զավակներին, հարկաններին աջալուսանի ա-լու, ֆանի որ չգիտես ինչու՝ նրանք ոնց որ թե այս ամենից անսեղակ էին:

«Գամոն, ա՛յ Գամոն, զարթո՛ւր», այստեղ լսեց կնոջ ձայնն ու... արթ-նացավ: «Գամոն, զգա՛հ տեղը եկել են, զազն անցանում են, հազար դրամ վառած զազն ու երեք հազար դրամ ներսնային ծառայության դարձնում»: Ուրեմն շտամը ե-րազ էր եղել: Գամոն դեռ Եսաղե՛՛ գրառնից մեքենայորեն հանեց հինգ հաս հազարանոցից չորսը, սկեց կնոջն ու նստեց: Դե, բաս-տորմեն ու ծիծաղողը էս ան-գամ, ոչինչ, յուր կզանք: Իսկ ա-հա շտամ երազ մտքից դուրս չէր գալիս: Մտածեց-մտածեց ու չուզեց հավասան, որ դա իրականություն չէր: Գեղորդ մի փչ էլ մտածեց ու...հա-վասաց երազին: Գավասաց, որ ի-րականում մի օր հենց այդպես էլ կլինի: Կնոջը կանչեց, լցրեց իր ել նրա բաժակը գործիցի հին ընկե-րոցից բաժին սացած թթի թունդ օղին: Ու չնայած Նոր տարվա գա-լուն դեռ օր կար, կյանքում Եսաղե քան շտամ վարդեսը առավ բա-ժակն ու իր հոգուց բխած մաղ-թանքն արեց:

Ասաց՝ թող ամենից առաջ եր-կիր-աշխարհին խաղաղություն, հացին՝ էժանություն ու մահին քանկություն լինի, թող Ես ու ծաղկուն լինի մեր Գայասան եր-կիրը, ու թող դառնա լինի մեր գա-վակների, թոռների աղաքան: Ա-սաց՝ թող թասիթ ու նամուսն իբրի մեզ բոլորիս, մեր երկրի ղեկավար-ներին, մեծ ու փոքրին, որ բարին անդալսական լինի էս հողից, էս երկ-րից: Վարդես Գամոն խորապես հավասաց, որ այդ դեպքում մի օր մեր երկրում էլ ամեն ինչ իր սեղը կընկնի ու բոլոր դժվար խնդիրները կդառնան լուծելի:

Վարդես կամ խոսի տարին ազգովին փակում են ու հանձնվում առնչեմն՝ նորի հանդեպ դեռ կասկածով, խոսի միամիտ բարությունից երես առած, առնչեմն առնչությունից, ժողովուրդը կասեր՝ «կոխություն-նից» զգուցանելով, հին լավ ու վասն ի մի բերելով, էլի շտամա-կալ, որ դեռ ողջ են, աղոթում են, որ դեռ երկրագունդը չի շեղվել իր առանցից, որ էս երկիրը դեռ կարողանում է իր խնդիրները մանր-մանր լուծել, որ ազգս, չնայած թանկու-րակ Նոր տարվա գնումներին, դեռ վերջ-նականապես չի կորցնում լավա-ստությունը... Որ... որ... որ...:

Գեղ նայեմ մի դառ՝ առաջ նա-յելու համար, հասկանալու, թե ի՞նչ սկեց տարին հասարակ հայ մար-

կան ընտրություններն էին, որոնց արդյունքները դեռ մայիսի 8-ին այնքան էլ կանխատեսելի չէին թվում: Մեկն ասում էր՝ կարկասա-նային խորհրդարան է լինելու, մեկն ասում էր՝ ոչ ոք միայնակ չի կարող դարձրել իր սրտը, թափ հավաքող բարգավաճականները խոսում էին նոր խորհրդարանում 3/4 սեղեր ունենալու մասին, ԳԳԿ-ի մեջքը նոր-նոր էր ուղղվում Անդա-լիսի Մարգարյանի մահից հետո, ընդդիմության արթն միավորնե-րը ես խոսում էին խորհրդարանի կեսից ավելին վերցնելու մասին: Տեղի ունեցած ընտրությունները բոլորի ախորժակը դարձրին իրենց վերնակի չափով: ԳԳԿ-ն ստացավ այնպիսի մեծամասնություն, որ ստիպված էր գործակցության գնալ

մեկը լինելու դեռ, ես էլի ակամա թե գիտակցված՝ աղաքա նախա-գահական ընտրությունները լեզի-սիմ կամ ոչ լեզիսիմ դարձնելու խնդիր: Այո, անտառաբերական ֆա-ղափական դաժն վերադարձած Լե-տն Տեր-Պետրոսյանի հայտնությունը խառնեց մի շարք խաղաղութ-ր, սակայն ոչ ամենեին գլխավոր խաղաղողի, որովհետեւ նրան (նրանց) անհրաժեշտ էր մի ֆիգուր, ով կհավաքեր գոնե ցրիվ եկած ընդդիմության գոնե մի մասի բե-կորները եւ ուժեղ կենտրոն ձեռավո-րելով՝ խորհրդարանական ընտրու-թյուններում հաղթած ուժերի հա-կակցիմ կկազմեր՝ աղաչակցելով լեզիսիմ ընտրված նախագահի ի-րողությունը: Գեղ այս տեղի ունե-ցավ Տեր-Պետրոսյանի վերադար-

Ամեն օր նույն տարի մասին ենք դատարանում

դուն: Խմբագրի հանձնարարու-թյունը՝ ամփոփել ներքին ֆառափա-կան տարին, մի տեսակ չի ստաց-վում, ֆանի որ ի վերջո ստացվում է մի ֆանի գործող անձերով տարվա ամփոփում: Բայց ընթերցողն այլ բան է սպասում, ընթերցողը սովոր-ական հայ մարդն է, որ ուզում է իր մասին կարգալ՝ ոչ միայն Տիգրան Թորոսյանի ու Տեր-Պետրոսյանի: Սովորական մարդն ուզում է իր դասերը տեսնել թերթի էջերում, ոչ միայն մեր մեծամեծերի: Իսկ մեծ կլոր տարին ասում են՝ վարչապե-տը բյուրեղի մասին էս ասաց (հա, ասաց՝ հավակնոտ բյուրեղ), Ազգա-յին ժողովի նախագահը էսինչ ա-ռիթով իր ելույթը սկսեց ինչպես միտ՝ «Այ, որ մեծ բոլորս մեր տե-ղերում կարգուկանոնով աշխա-տենք՝ ամեն ինչ իր հունով կընթա-նա, երկիրն էլ երկիր կդառնա», դե Ծառուկյանն էլ ասաց, զիտե՛ր իրա խոսի տեղն ա, կոնալիցին համա-ձայնագրով-բանով, երկրի նախա-գահն էլ հենց երեք էր ասում՝ անո-րոցությունն այնքան էլ վաս բան չէ, վերջը մի բան կորոնեն (խոսքը վարչապետ աշխատելու իր ուզել-չուզելուն էր վերաբերում): Բայց դե ստացվում է, որ ամեն օր մի տարի մարդու մասին ենք դատարանում, դեռ մարդու վերջին էլ դեմ է էլ 10 մարդու կյանքն ամփոփեն: Մի կողմից՝ երկիր-ժողովուրդը ես, բա երկրից առաջին-երկրորդ-երրորդ դեմերի մասին չդատարանում, բա ընդդիմությանը էլիսայի շեղու-արտաբերությունը չկվայեն՝ ժո-ղովուրդ-վարական երկիր ենք, բա ոնց: Մի խոսով, ժողովուրդը ջան, Ես օրյակից դատարաններով ֆո մասին չեն թողնում Ես հիշեմ՝ իրենք ու իրենք են: Բայց դե իրենք էլ Լեզ հա-մար են, ես սկզբունքի հետից որ գնամք՝ իրենք իր ծառան են, ու ի-րենց արածը մեր մտածածով Լեզ դիտի հետաքրքիր: Մեծ էլ գում են:

Ու հիմա էլ, որ ամփոփելու լի-նենք՝ ամփոփելու բան կա:

Լուրջ ամփոփում՝ եթե կուզեմ

Լրջորեն ուզում են գալ խմբագ-րիս ասած երեք կարևոր ֆառափա-կան իրադարձություններին՝ էս է՝ կասացի: Ես բաներ են կատար-վել այս տարի, բայց հավանաբար ամենակարևոր ֆառափական ի-րադարձությունն անցնող տարում հենց մայիսի 12-ի խորհրդարանա-

ի խառնական մյուս թեմերը ներկա-յացնող խորհրդարանական հան-րության հետ, «Բարգավաճ Գայաս-անը», որ ստեղծվել էր խորհրդա-րանական ընտրությունների լեզի-սիմությունն աղաչակցելու առաջե-լությամբ (հիմա ո՛վ է հիշում դա), ստանալի տեղերի առումով չբա-վարարված մնաց, իսկ ընդդիմու-թյունը որդեկ այդպիսին, նուկաու-սի ենթարկվեց ընտրողների կող-մից, ես ֆառափական կյանքի հետա-զ ընթացքն ու այսօրվա ներկան Ես բանով էին դառնալով իրենք հենց դրանով: Պահի խնդիրն, այդպիսով, իբրևանությունը լու-ծեց, երկիրը գերե մնաց ցնցումնե-րից, բայց չի կարելի ասել, որ կու-սակված խնդիրները չմնացին: Գասկապետ հանրության սոցիա-լական խնդիրները, որոնք Ես ժողով ուժ ես դրադատարան էին հենց խորհրդարանական ընտրություննե-րին մասնակցող ընտրողի համար, մնացին ու փոխանցվեցին՝ այսօր էլ ստանալով նախագահական ընտրություններին նախագահա-ցույցն սրվող փնի Ես ժողովուրդը: Այո, խնդիրներից Ես ենք մնացել են, հանրության մեծ մասի համար կյանքը չի փոխվում, բյու-րեղն ի գորու չէ ամեն օր առաջա-ցող գնեթի հետից հասնել: Գա-սարակ հայ մարդու համար Նոր տարուն հաջողություն են անփող հունվարի վերջն ու փետրվարի սկիզբը, ֆանի որ Ես ենք դարձրել են Նոր տարի անելու, ու հենց այդ-պես էլ դուրս ենք գալու նոր ըն-տրություններին ընդառաջ: Գեն թող-նում, էլի, կեսացած ու ոչ աչքը կուրս ժամանակի մեջ ընտրության գնա ժողովուրդը, որ ոչ մեկը չհրկի գայթակղության, ու ոչ մեկը հետ չխոսի ընտրակառուցի:

Վերադառնալով խորհրդարանա-կան ընտրություններից հետո ստեղծված իրավիճակին՝ ասենք, որ երկրորդ կարևոր ֆառափական ի-րադարձությունը հենց դրա հետե-լանքն է: Փաստորեն հունիսից մին-չեւ սեպտեմբեր երկիրն առանց ընդդիմության էր: Այսինքն՝ ընդդի-մության միավորներն ու նրանց ղեկավարներն իրենց գրասենյակ-ներում նստած էին, Բայց նուկաու-սից խելի չէին գալիս, ու նրանք թմրից սեպտեմբերի 21-ին հա-մեց մի մարդ, ով գիտակցաբար կամ ակամա ստանձնեց ընդդի-մության ուժային կենտրոններից

ձով, գիտակցված թե ակամա, սա այլ խոսակցության մյուս է: Կարե-տուն այստեղ այն է, որ ամեն ինչ տե-ղավորվում է դասական ֆառափա-զիսության սխեմաներում: Անա-ցածն առատելաբանություն է ու կարևոր չէ այնքան, թե սխեման ինքն իրեն է ստացվել, թե ինչ որ մե-կի դասակարգն էլ գծածն է. դա-սական առումով՝ արդյունքն ավե-լի կարևոր է, ֆան բուն խաղը: Իսկ մնացածը զանազան վերլուծու-թյուններ գրողների երեակայու-թյունից եւ Ես ժողովներից է կախված: Ահա սրան էին այն եր-կու կարևոր իրադարձությունները, որոնք որոշելու են նոր հայկական տասնամյակի դեմքը, իսկ մնացած բոլոր ֆառափական իրադարձու-թյունները ստորադաս կամ հետե-լանք են սրանց: Այնպես որ խմ-բագրի ասած երեք կարևորներից չձգեցի:

Վերադառնալով հասարակ հայ մարդուն

Անտառակ որդին վերադառնալով ներս է խնդրում իր ծնողից: Ես էլ նույն վիճակում եմ: Այս տարի փչ գրեցի ամեն օր խցանված փողոց-ներում նյարդահան լինող մեր հա-մաֆառափացիների (հենց մեր) մա-սին, փչ են մտածել ամեն օր աղ-բամանները ֆրոդը անտունների մասին, փչ են հայացք դառնել ու անգամ չեն գրել հենակներով ա-զատամարտիկ-կնոջ մասին, ով ա-մեն օր կանգնում է կառավարու-թյան կամ Ազգային ժողովի դա-նը՝ ստանալով իր հին ընկերներին, հուսալով, որ նախարար ու դաս-գամավոր դարձած նրանցից ո՛ր մեկն այդ ամիս կհոգա իր աղ-բուսը: Այս տարի Ես չեմ դատարան օր-աղբուս հոգացող հասարակ հայերի մասին, ովքեր բողոք-մա-նակներ գրելու համար խնդրում են չինտրոնիկական ընդունարաննե-րում, ովքեր անիրավ օրինադատի ձեռք են ընկել կամ տուժել են առ-հասարակ մարդկային անարդա-րությունից: Ներսում են խնդրում նրանցից՝ նոր տարում խոստանա-լով նրանց հանդեպ ավելի ուժա-ղի լինել, որովհետեւ այս երկիրը հենց նրանք են, ու առանց նրանց ոչ լրագրողն է լրագրող, ոչ դատա-րանի ղեկավարը՝ ղեկավար, ոչ էլ ֆառափական գործիչը՝ ինչ-որ կա-րևոր բան:

Զաղափայլի ճարտարապետական միջավայրն այսօր, ցավով, դարձել է յուրաքանչյուրի հայեցողության մասնավոր առարկա: Զաղափայլի ճարտարապետական օրինակները եւ սկզբունքները բացակայում են Երևանի փաստորեն նորակառուցվում, ընդլայնվում է քառասունական ճաշակի ու խոսքի: Զաղափայլը զրկվել է իր նախնական ուղղությամբ: Եվ չնայած աննախադեպ ծավալային շինարարական ծեփերի, ֆաղափի հին միջավայրը ճարտարապետական նոր հղացումների հետ մեծամասամբ չի ներդրում: Ինչպես, օրինակ, Շյուսիսային թողոցային, այսպես կոչված, «արդիոն» բարձրահարկերը թերեւս ոչ այնքան սպիտակ են Օտերային քառանկյունի կառույցն ու միջավայրը, որքան անհաղորդելի կամ օտար են մասնագետներին անունով: Զաղափայլի ճարտարապետական կառույցների, սեյսմակայունության եւ այլ խնդիրները բողոքելով մասնագետներին՝ կարելի է վստահորեն արձանագրել, որ ֆաղափը զրկվել է ընդհանուր հարմարիկ նկարագրից, իսկ անձնակազմը՝ ընդամենը սարձակաշունչությունից (նկատի չունեն միայն կանաչ զանգվածը): Բացառություններից է, դրանով իսկ շինարարական Երևանի ֆաղափայլի հրաշալիքը՝ հարակից կառույցների ընդհանուր միջավայրով: Որքանով որ, այդ Երևանը բոլորիս բնակավայր-մայրաքաղաքն է, չլիքս է այսպես անփութորեն հանդուրժել նրան կամայականությունների գոհ դարձնելու միտումները: Զաղափի դիմագծի թափանցուն ու ֆաղափայլի արդիական զարգացումները, կարծում եմ, համարյա չունեն մասնագետներին:

Մեր գրույցը 1997-99 թվականներին Երևանի գլխավոր ճարտարապետ Համլետ Խաչատրյանի հետ Երևանի այսօրվա դիմագծի, մասնագետների կենտրոնի, ստեղծագործական միությունների դերի եւ այլընտրանքային մասնագետների մասին ստեղծում:

Պրն Խաչատրյան, վերջերս տեղի ունեցավ ճարտարապետների միության հերթական համագումարը: Ստեղծագործական միությունների այդ համագումարներն առհասարակ, սլայդ ու լուսանկարներով ինչպես միջավայրի մասին, այնպես էլ ճարտարապետների միության մասին: Զանգի որ միությունը ստեղծվել է 1937-ին, ինձ հետաքրքիր է հիմնադրանքը խորհրդային ժամանակ: Փառ Աստու, որ այսօր արխիվի դռները բաց են, եւ կարողացա ծանոթանալ առաջին համագումարի նյութերին: Համագումարը սկսվել է նախագահի՝ Գեորգ Զոչարի զեկուցումով եւ տեղափոխված Մազմանյանի ելույթով: Համագումարի ավարտին նրանք արդեն համարվել են ժողովրդի թեման, որից հետո բնօրինակի միջավայրը: Այս մեր վերջին համագումարը, որ ընդամենը թիվ ավելացրեց, անգամ 37-ի այսպես համարված սլայդային լուսանկարներն անցածին զեկուցում էր արձանագրեց: Մասնագետները լրջությամբ, որտեղ ֆունկցիոնալ են ճարտարապետությանը վերաբերող բոլոր՝ սկսած Երևանի գլխավոր հասակագծից, ավանդակից, գյուղական բնակավայրերի հասակագծերից մինչեւ համադասարան գրադարանակալական եւ այլ խնդիրներ: 2007-ի այս նեոս համագումարը ֆան փառային անցավ, եւ ավելին ստասել չէր կարելի, եթե նկատի առնենք ճարտարապետների միության դերն այսօրվա ֆաղափայլի մեջ: Որովհետեւ ճարտարապետների միությունը չէ, որ որոշում է այսօրվա ֆաղափայլի միջավայրը:

Եվ ո՞վ է սահման այդ ֆաղափայլի միջավայրը եւ ինչպես:

Շուրջ 40 տարի նույն մարդկանց մի նեղ շրջանակ է դա՛ նույն ձևով, նույն խորհուրդներով ու սկզբունքներով, առանց այլընտրանքային

ծրագրերի ու մտքի: Այսինքն, եթե խմբակային շինարարական կազմակերպությունները կարողանան ճարտարապետության, համարյա անարժեքության կամ բնակարանաշինության մեջ սեփականաշինությունները նոր երեսույթներ են, ապա հոգեւոր բնագավառները վաղուց՝ դեռ 70-ականներից որոշ մարդկանց կողմից սեփականաշինություններ են, հիմա արդեն ստանում են, որ նույնիսկ ժառանգաբար է փոխանցվում: Երբ խմբակային, 15-ականից համարյա 20-ականները զույգան, միակուսակցությունը հարյուրավորների վերածվեց, բայց ստեղծագործական միությունները մնացին անբողբջակ: Ինձ համար շատ արդիական է այս երեսույթը, որովհետեւ վերջին հաշվով բարձրագույն սկզբնական մասնագետներից, ասել է թե՛ այլընտրանքային մասնագետներից:

Պրնների միության ներսում 94-95-ականներին այդպիսի մի շարժում սկսվեց: Թերեւս նման այլընտրանքները ամեն կերպ խնայողորմում են նյութական՝ շինարարական եւ գույքային շարժումները:

Պրնների միության ներսում 94-95-ականներին այդպիսի մի շարժում սկսվեց: Թերեւս նման այլընտրանքները ամեն կերպ խնայողորմում են նյութական՝ շինարարական եւ գույքային շարժումները:

հետ՝ գլուխը հետ ընկած, ոտները առաջ: Պրնական ժողովրդական արդյունաբերությունը ազատականացավ, գաղափարախոսությունը մնաց սովետական: Որովհետեւ մենք ժայռաբան չեք եղել, չեք եղել այս ազատությունը, ինչպես չեք եղել, երբ 1968-ից դեռ սկսեցին իրենց ժայռաբան: Մենք հանկարծակի ազատություն ստացանք. մասնագետները մնացին սովետական: Մինչեւ այսօր խՍՀՄ ժող. արհեստի կոչումը ամենամեծ հոգեւորությունն է:

Նման մասնագետների եւ գործակալների հետեւումներից ամենագայտունը ճարտարապետական միջավայրի աղավաղումներն են:

Երևանը թամայանական նախագծով ունեցավ շատ արժեքավոր, այսպիսի նախադեպ աշխարհում չի եղել, եզակի դեպքերից մեկն էր, թերեւս առաջինը, որ համարյա միջոցներով ֆաղափ էր կառուցվում: Զաղափները, սովորաբար, նախագծվում ու կառուցվում են դասնության, ժամանակի մեջ:

գանում դա առհասարակ որեւէ մեկին չի հետաքրքրում: Գեղեցիկի նկատմամբ ծառայողական մեծ միջավայրում, եթե մեկը զուրկ է ներքին կուլտուրայից, այս բաները նրան անհասկանալի են:

Կարծում եմ՝ ֆաղափային նկարագրի թափանցուն սկզբունքը միայն մեկը ընդօրինակելը չէ, կարեւորը մասնագետներն են, որոնք չեն ընդհանրացնում ճարտարապետությունը: Սյունների, կամարների եւ այլ արհեստի կիրառումը անդամային թափանցուն է: Ոգին է կարեւոր. Երևանը թափանցուն սեր էր երբեք կա, անկախ դրանցից հարմարիկ կլինի: Առհասարակ, արվեստը շատ նախանձախնդիր է, անհամար է, որ մեկը ընտրություն ֆարոգի ու զուլտուրոնց ստեղծի: Ամեն ինչի գաղտնիքը այստեղ է: Սովորաբար կյանքն առաջ մղողը նախ եւ առաջ գաղափարախոսությունն է, մասնագետները: Մեզանում, ինչպես ասացի, ոտներն առաջ են ընկել, գլուխը հետ:

Ամենադժվարը հենց գիտականության մեջ փոփոխություն

Այլընտրանքային մասնագետության բացակայության հետեւանքները

Տարգազույց ճարտարապետ Համլետ Խաչատրյանի հետ

րաձային եւ գույքային շարժումները: Պրնների միության ներսում 94-95-ականներին այդպիսի մի շարժում սկսվեց: Թերեւս նման այլընտրանքները ամեն կերպ խնայողորմում են նյութական՝ շինարարական եւ գույքային շարժումները:

Պրնների միության ներսում 94-95-ականներին այդպիսի մի շարժում սկսվեց: Թերեւս նման այլընտրանքները ամեն կերպ խնայողորմում են նյութական՝ շինարարական եւ գույքային շարժումները:

Համլետ Խաչատրյան

60-ականներից սկսած սովետական երջանը ողբալի վիճակ արձանագրեց ողջ համարյա 20-ականների շարժում: Մեղրից մինչեւ Լոյնբերյան, մասիս... Զարբ ֆարին չմնաց, վերացան մեր ժողովրդական սերերը, շինարարական ավանդույթները, հայսնվեցին նույն սիմպոլիս անդամ կառույցներն ամենուրեք:

Սակայն եղան ցանկ արժեքավոր կառույցներ, ասենք, Մասեցուհարանի, նախկին Կենտրոնի, «Մուկվա» կինոթատրոնի, «Երևան» հյուրանոցի, գիտն եւ կոյնակի գործարանները եւ այլն:

Դրանք նախախորհրդային երջանի վարդերի, թամայանական դրոշմի սերնդի գործերն են, որ հետ այլեւ չվերահասարակվեց եւ ունեցան այն, ինչ ունեցել, ու հիմա էլ ֆունկցիոնալ են: Սիւս ցավում էր, երբ «սեւ» Երևանը ավերում էին, 18-19-րդ դարերի շինությունները ֆունկցիոնալ, արդեն թամայանական սերնդի շինություններն ավերվեցին: Ու դրա թափանցուն հոգեւոր մտքի թափանցունից է: Պրններիցսնում է, ինչպիսի հզոր ուժ է թե՛ս, որ կարողանա այս համարյա 20-ականներից ինչ որ միայն, մասնագետ ու դրա ներքին թափանցուն չկա:

Մենք հիմա անունի ենք: Այն ժողովուրդները, որ նման հոգեւոր արդյունքներն ունեցել, այսօր կարողանում են իրենց նախնիների ավանդույթը թափանցուն: Մի՞թե մենք չենք կարող շարունակել հայկական ճարտարապետությանը բնորոշ ավանդույթները:

Մենք կարծում, ֆաղափայլը ճարտարապետության հեղինակները թամայանական Երևանի նկարագրի թափանցուն մասնագետներին են, եթե այդ՝ հին ու նորի զուգակցումը հաջողվել են, թե՛ հակառակը:

Ամբողջ աշխարհում ընդունված է այն կարծիքը, որ ճարտարապետությունը արվեստների ճաճարն է, մե-

կասարելն է, հին մասնագետական ստեղծագործությունները: Ի՞նչ էլ առաջարկում:

Նախ՝ որ մասնագետները դառնա այդ բանի տերը, ավանգարդ լինի, ոչ թե հետեւից գնացողը: Մասնագետները ամեն դեպքում ամենամասնագետներին թափանցուն, ժողովրդի կողմից, ոչ թե իշխանության: Մասնագետության դեմը մասնագետ ընտրություններին ավելի լավ է երեւում: Տեւե՛ք Զոչի-Նյանից սկսած Դեմիրճյանի, Գառնությունյանի, Տեր-Պետրոսյանի, Զոչարյանի կողմից միջոց նույն մասնագետներն են հայտնվում: Ասեմ նաեւ, որ բարեբախտորեն երիտասարդության մեջ մի հիանալի սերունդ է աճում, եւ նրանք չեն հանդուրժելու այս ամենը:

Ստեղծագործական միություններում այլընտրանքներ թափանցուն, որոնք ավանգարդական դրսեւորումներն այլ հնարավորություններ ստանա: Ծրագրերի, մասնագետներին մրցակցություն թափանցուն, ընդհանուր ջրհանու թափանցուն, որ այդ փակ, մեղ շոքան չվերահասարակի նրան մասնագետներին: Ո՞նց որ ժամանակին մեր սերնդի (70-ականների) ճարտարապետներից ոչ մեկին չթողեցին ֆաղափայլ մի գիծ ֆալսեմ: Միջին սերնդին, որ մասնագետական արհեստներում են, փոփոխությունների կողմնակից էր, չեզոքացրին: Այս երեսույթներն այսօր դարձյալ շարունակվում են: Մենք մասնագետներն ու մեծացնում ենք, բայց մի օր փոչ է գալու: Ինչպես բնությունն է, մարդկային հասարակությունն էլ էր թե՛ չի հետեւում բնության օրենքներին, դասադասվում է արդեն: Բնության օրենքները թափանցուն մեր կյանք: Ու այս ամենի մեջ մասնագետներից դերն առաջնային է. ինձ իր արդար կյանքով, իր ստեղծածով, իր կենցաղով ժողովրդի համար օրինակ թափանցուն:

Այդպիսի միջակ կամ, բայց առանձին-առանձին, անհասարակ են գործում:

Այդպես եղել է միջոց, որովհետեւ այդ մարդիկ անհասներ են, իսկ խումբը նրա համար է, որ նրանց ոչնչացնի: Նախկիններում, թե՛սական մեծանալ էր դա անում, եւ նման անհասների կողմից այդպիսի իրավիճակում համակիրների մի հսկա բանակ էր հավաքվում, ինչպես, օրինակ, Փարազանովի թարգալում եղավ: Գիծ անհասներն ոչնչացնելու մի ուրիշ ժամանակներ են, այս անգամ թե՛սությունը դա չի անում, այլ կոլեկտիվները: Բայց, դե բոլոր ժամանակներում էլ, նույնն է՝ եւ սրի ակնից չանցնողներ կան, եւ դրա ակնկալողներ, եւ ֆաղափայլ դուրս չեկողներ...

Բարեկամության արձան Կահիրեում

Այս արվա կարեւորագույն միջազգային իրադարձություններից էր Գի Մախազահ Ռոբերտ Զոչարյանի այցը Եգիպտոս, ապրիլի 14-16-ը: Այդ ընթացքում Կահիրեի օմբրայի շինի դիմաց գեղարվեստական աշխատանքները «Բարեկամության» արձանը, որը խորհրդանշան է հայարարական դարավոր սեր հարաբերությունների՝ սկսած Մովսես Խորենացու ժամանակներից:

Զանգակի հեղինակն է ավեստանյայի արձանագործ Մարգար Թոնունյանը, որին «Ազգի-

Բարեկամության արձանը եւ իր հեղինակը

էջերում ներկայացնելու առիթ եղել է: Իսկ ֆանդային ներկայացնում է մի դարաշառ կերպարացումներով, որոնց վրա արարական եւ հայկական ստեր են եւ զարդանկարներ: Դրանք մեղ ժողովրդի միջոցով միանում են միմյանց:

Բունգ արձանի բարձրությունն է 180 սմ, լայնությունը՝ 120 սմ: Կռում է մոտ 700 կգ: Կանգնած է 85 սմ բարձրությամբ ունեցող գրանիտ թափանցուն վրա:

Ռիչարդ Հովհաննիսյանը Արգենտինայում

Լոյնբերի 20-25-ը լոյն. Ռիչարդ Հովհաննիսյանը Բուենոս Այրեսում (Արգենտինա) ներկա է գտնվել ցեղաստանական հարցերին միջկողմ միջազգային համագումարի, կազմակերպված Տրես դե Ֆեբրերոյի ազգային համալսարանի կողմից, տեղակայված է այդ առիթով հրատարակված դեկտեմբերի 19-ի մամուլի հարցազրույցում:

Պրնար միտումն էլ կոչում ունենալով նա անդարդարել է Հայոց ցեղաստանական սոցիալ-սնտեսական ռուսաճաններին եւ հետեւումներին:

Հաջորդ՝ Թեթյան մակուկային կենտրոնում տեղի ունեցած հանդիպմանը նա խոսել է Թուրքիայի նախկին հայկական նահանգներում տեղի տեղի իրավիճակի մասին, ներկայումս այդ սիկնոց հետ այցելելով այդ վայրերը՝ ականատես է եղել ստոր անարարության, մասնագետների կոտորածի եւ բնակիչների անմիջապես փոխադրում:

ՏՈՒՎԱԿԱՆ ԱՆՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հավասար

Ձմեռ դպրոցի գոյությունը

Թե մանուկների, թե մեծերի ամենասիրելի դարձնող Ամանորի գիշերն է...

(40 հոգի) 60%-ը (25 հոգի) նույնպես հավասար է Ձմեռ դպրոցի գոյությանը...

ՀԱՅԿՈՒԴԻ ԹԱՂԵԿՈՍՅԱՆ, 16 s.

Աղոթով դիմավորենք Գոր սարին

U tshg

Ըստ Տեր Եսայի «Ամենաճիշտ արարածը Եսայ ավելի դարձ է...

Հավաստում է Տեր հայրը Ձմեռ դպրոցին՝ դե իհարկե այն: Չէ՛ որ վերջինս նույն ինքն է...

Իսկ վերջում ուզում եմ Եսայի ավելի ընդհանուր ու Սուրբ ծնունդը՝ ներկայացնելով Տեր Հոր մաղթանքն ուղղված մեր ժողովրդին...

ԱՆԻ ԴԱՅՈՐՅԱՆ, 16 s.

Չինական Գոր սարի

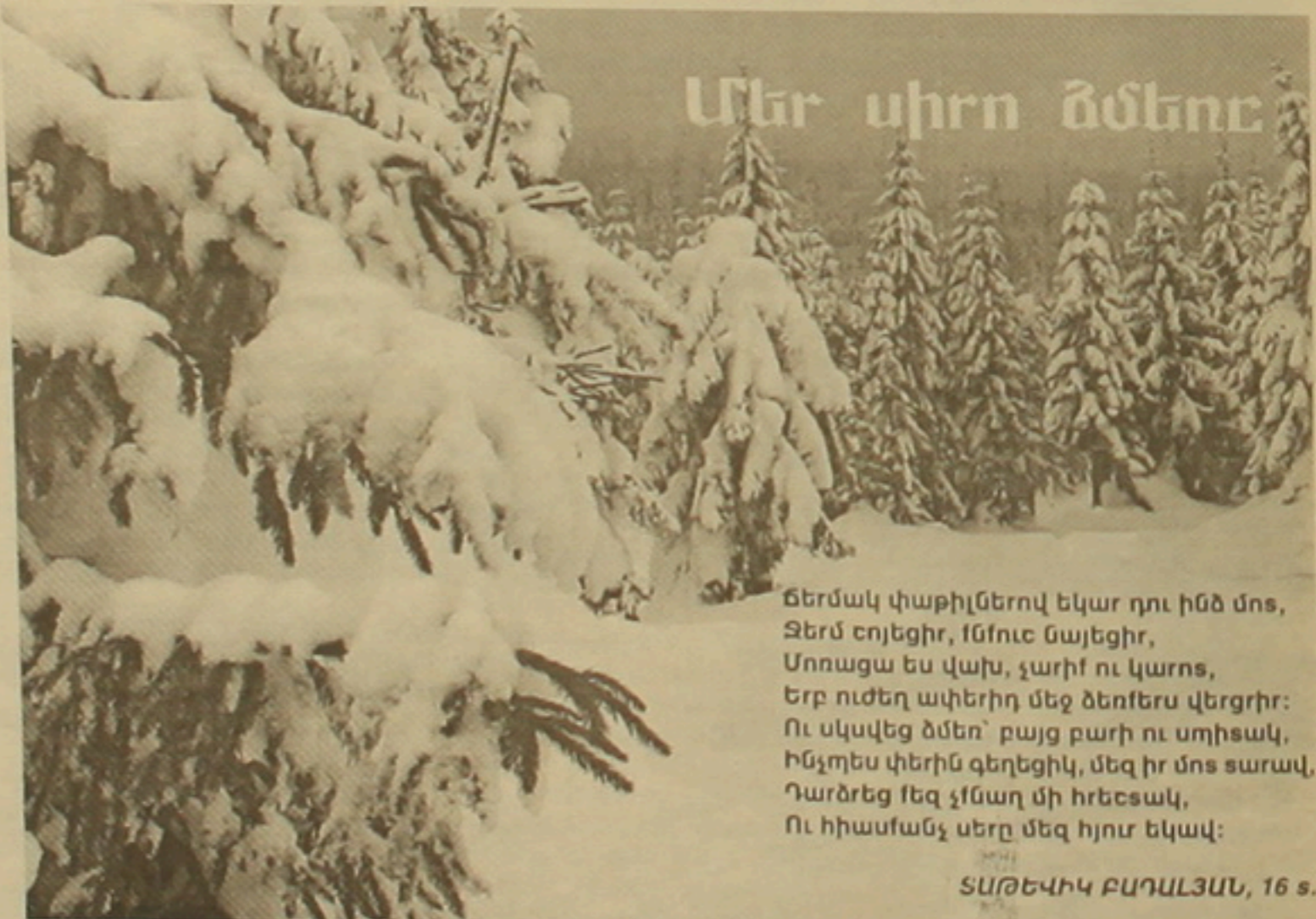

Չինական Գոր սարին՝ Tuan Tan -ը անց են կացնում հունվարի 21-ի և փետրվարի 20-ի ընթացքում:

Չինացիները նախընտրում են կարմիր գույնը, որ խորհրդանշում է խնդիրները:

ԱՐՓԻՆԵ ԴԵՐՈՅԱՆ, 14 s.

Անր սիրո ձմեռը

Ձմեռակա փաթիլներով եկար դու ինձ մոտ, Ձերն շոյեցիր, Ինձու նայեցիր...

ՏԱՐԵԿԻԿ ԲԱՂԱՅԱՆ, 16 s.

Վայելեք մկրեղու բերկրանքը

Եթե ցանկանում եմ նվեր մատուցել ձեր Իրոջը, բայց գումար չունեմ, ապա վերցրեմ մի գեղեցիկ տոբակ...

Հուսով եմ, ձեր խոստումը կդառնա իմ համար ձեռք բերելի և միայն ձեզ, այլև ընտանիքի մյուս անդամներին:

ԱՆԻ ԱԼԻՍԱՆՅԱՆ, 14 s.

ԵՐԱՇԵՎԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Երբ դողանքում են Ամանորի գանգերը

Երբ «գանգ» ենք ասում, ամեն մեկս մի բան ենք մասկերացնում: Մեկս՝ դրոշմի գանգը...

Հազարավոր սարիներ առաջ հին Չինաստանում և հարավ-արևելյան Ասիայում...

Այս գործիքն այնքան հրաշքեր է արել, որ սկսեցին կասարելագործել այն և օգտագործել նվագախմբերում:

Այսօր գանգերը դարձան ամենամեծ և ամենախանդավածներից: Երաժշտական գործիք-գանգն ունի արյունալի փողեր, որոնց չափերը որոշում են գործիքի ձայնի բարձրությունը:

Բազմաթիվ ֆիլմերում հեղինակային սեսարաներ մասկերելիս օգտվում են գանգի դուրբական հնչյուններից:

Նրա կախարհական հնչյունները մեզ անբարեխոսում են մի այլ աշխարհ, որտեղ իշխում են ազնիվ ու լուսավոր:

Ձանգերն են մեղմ դողանքում, Բարի երգեր հնչեցնում, Ամեն ձայնը քրթում, Մի երազ է արթնացնում:

ԱՐՓԻՆԵ ՄԻՐՈՅԱՆ, 13 s.

Ներդրի մասնախանութ-խմբագիր Ձեռավորումը. ԱՄԻԱՆԱ ԱՄՐԱՊԵՏԱՆ ԿԱՐԻՆԵ ԱՐՁՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԵՎ ԱՐՓԻՆԵ ԿՈՍՏԱՆՆՅԱՆԻ

ԱԶԳ-ՆԵՐՈՂԻՐ

ՄԱՍՆԱԿԱՆԱԿՈՒՄ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՃԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԵՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳՈՒԹՅԱՆ «ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՓ ԱՌԵԿՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՃՈՒՐԴԻ, ՈՐԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՍԱ Զ.ԵՐԵՎԱՆ, Դ.ԱՆՅԱՐՄԻ 23 /Վ ԳՐԿ/ ՀԱՍՑԵՈՒՄ ԿԱՏԱՎՈՒՄ Է

Համաձայն ՀՀ կառավարության առընթեր ղեկավարման վարչության 2007թ. դեկտեմբերի 21-ի թիվ 129-Ա հրամանի «Աճուրդի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի օտարման ենթակա գույն

Table with 13 columns: N, Գույնի անվանումը, Ծեղ-բերման արեթիվը, Սկզբնական արժեքը /դրամ/, Գնահատված արժեքը /դրամ/, 22.01.08թ. մեկնարկային գին /դրամ/, 22.01.08թ. նախավճար /դրամ/, 06.02.08թ. մեկնարկային գին /դրամ/, 06.02.08թ. նախավճար /դրամ/, 21.02.08թ. մեկնարկային գին /դրամ/, 21.02.08թ. նախավճար /դրամ/, 07.03.08թ. մեկնարկային գին /դրամ/, 07.03.08թ. նախավճար /դրամ/

Table with 13 columns: N, Գույնի անվանումը, 24.03.08թ. մեկնարկային գին /դրամ/, 24.03.08թ. նախավճար /դրամ/, 08.04.08թ. մեկնարկային գին /դրամ/, 08.04.08թ. նախավճար /դրամ/, 23.04.08թ. մեկնարկային գին /դրամ/, 23.04.08թ. նախավճար /դրամ/, 08.05.08թ. մեկնարկային գին /դրամ/, 08.05.08թ. նախավճար /դրամ/, 23.05.08թ. մեկնարկային գին /դրամ/, 23.05.08թ. նախավճար /դրամ/, 09.06.08թ. մեկնարկային գին /դրամ/, 09.06.08թ. նախավճար /դրամ/

Աճուրդը կանցկացվի դասական (զմի ավելացման) եղանակով: Բոլոր աճուրդները սկսվում են ժամը 11:00-ին: Աճուրդով չվաճառված գույնի մեկնարկային գինը յուրաքանչյուր հաջորդ աճուրդի ժամանակ նվազեցվում է վերջին աճուրդի գույնի մեկնարկային գնի 20 տոկոսի չափով: Աճուրդը կայանալու դեպքում հաջորդ աճուրդը (աճուրդները) չի (չեն) անցկացվում:

Աճուրդին կարող են մասնակցել ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ինչպես նաև համայնքներ, որոնք յուրահանցու աճուրդի համար աճուրդի նախորդ աշխատանքային օրը, ժամը 17:00 աճուրդային հանձնաժողովին են (հասցեն՝ Ի.Երևան, Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/) ներկայացրել:

Աճուրդի նախավճարի մուծման անդրազիշը, որի չափն է՝ յուրահանցու աճուրդի համար յուրահանցու գույնի մեկնարկային գնի 5 տոկոսը, մուտքագրման հաժիվն է՝ «ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ-ի թիվ 160006651014 դրամային հաժիվը:

Աճուրդի մասնակցության վճարի անդրազիշը, որի չափն է 10000 դրամ (վճարվում է «Աճուրդի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դրամարկով), գույնի գնի մեջ չի ներառվում և անկախ աճուրդի արդյունքներից չի վերադարձվում:

Աճուրդին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, որոնք վաճառվող լոտի նկատմամբ չեն կարող ունենալ սեփականության իրավունք:

Աճուրդի մասնակցներին անձնագրի առկայությունը պարտադիր է: Աճուրդին կարող են ներկա գտնվել դիտորդներ՝ աճուրդի մասնակցի ցանկում նշված այն անձինք, ովքեր վճարել են մուտքի վճար՝ 3000 դրամ:

Դիտորդի տուրքը վճարվում են մինչև աճուրդի սկսվելը: Աճուրդի մասնակցները վաճառվող լոտերին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրատարակման դրանից մինչև աճուրդի բացմանը նախորդ օրը ընկած ժամանակահատվածում՝ յուրահանցու երկուսրորդի, չորեքրորդի և ութրորդ օրերին, ժամը 9:00-ից մինչև 17:00 (բացառությամբ ժամը 13:00-ից մինչև 14:00):

Նախնական աճուրդի սկսվելը աճուրդային հանձնաժողովը գտնվում է մասնակցներին և յուրահանցու մասնակցին, ճամադրում է հարս:

Աճուրդը վարում է աճուրդավարը: Աճուրդավարը մասնակցներին առաջարկում է մեկնարկային գնով գնել լոտը: Ցանկացած մասնակցի իրավունք ունի, նախնական աճուրդային մուտքի երրորդ հարվածը, ներկայացնել նոր գնային հայտ, որը թիվ է գերազանցի մասնակցների կատարած նախորդ գնային հայտը՝ նվազագույնը հավելման (հալի) չափով:

Վերջին անձնաքարձը գնային հայտ ներկայացրած մասնակցից, աճուրդավարի մուտքի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդի հաղթած մասնակցի:

Աճուրդավարի կողմից աճուրդի հաղթող համարված մասնակցից պարտավոր է՝ հանձնառաջարկ ստանալուց՝ 30 րոպեի ընթացքում, վճարել իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, որը սահմանված ժամկետում (10 օրվա ընթացքում) հետագա վճարումները կատարելու դեպքում նախավճարի հիմնարկում է վճարվում ենթակա գումարի մեջ, իսկ վճարումներից խտասանվելու դեպքում չի վերադարձվում և չվաճառված մասնակցից գրվելով է աճուրդի մասնակցելու իրավունքից: Եթե աճուրդում հաղթող համարված մասնակցից սահմանված ժամկետում (հանձնառաջարկ ստանալուց՝ 30 րոպեի ընթացքում) վճարվում է իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, ապա նա ճանաչվում է աճուրդի հաղթող և ստորագրում է աճուրդի արդյունքների մասին արձանագրությունը: Աճուրդում վաճառված յուրահանցու լոտի գոյացած գինը նվազագույն աշխատանքային իրականացման չափը չգերազանցելու դեպքում հաղթող մասնակցից աճուրդի արդյունքների մասին արձանագրության ստորագրման օրը վճարում է լոտի ամբողջ գումարը:

Աճուրդում չհաղթող մասնակցին, մուծված նախավճարը վերադարձվում է վերջինիս դիմելուց հետո եռօրյա ժամկետում:

Գույնը գտնվում է Ի.Երևան, Դ.Անհաղթի 23 հասցեում:

Վաճառվող լոտերին ծանոթանալու համար զանգահարել՝ 23-73-00 հեռախոսահամարով:

Աճուրդի կանոնակարգին ծանոթանալու (որը տրամադրվում է դիմումի առկայության դեպքում, մեկ օրվա ընթացքում, դաստիարակման ծախսերը վճարելու դեպքում) և լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար կարող եմ դիմել Ի.Երևան, Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/ հասցեով կամ զանգահարել աճուրդային հանձնաժողովին՝ հեռախոս՝ 27-65-94, ինտերնետ՝ URL: //www.privatization.am:

Հնարավոր փոփոխություններն ու լրացումները կհրատարակվեն այն ձևով, ինչպես կատարվել է աճուրդի մասին սույն հրատարակային ծանուցումը:

ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ՀԱՍՑԵՈՒՄ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԵՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՃՈՒՐԴԻ, ՈՐԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՍԱ «ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՓ ԱՌԵԿՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՍՑԵՈՒՄ Զ.ԵՐԵՎԱՆ, Դ.ԱՆՅԱՐՄԻ 23 /4-ՐԴ ԳՐԿ/ ԿԱՏԱՎՈՒՄ Է

I. «Հայելիանյութառ» հանրառայնական մանրամասնաբաժնի միավորման «Երևանի առևտրական բազա» ՊՊ-ի լուծարման հետ մնացած արժանական գույնը

Table with 10 columns: N, Գույնի անվանումը, Հա. հ. թ., Զանալը (հա), Գնահատված արժեքը /դրամ/, 30.11.07թ. աճուրդի մեկնարկ. գին /դրամ/, 17.12.07թ. աճուրդի մեկնարկ. գին /դրամ/, 03.01.08թ. աճուրդի մեկնարկ. գին /դրամ/, 18.01.08թ. աճուրդի մեկնարկ. գին /դրամ/, 04.02.08թ. աճուրդի մեկնարկ. գին /դրամ/

II. «Հայելիանյութառ» հանրառայնական մանրամասնաբաժնի միավորման «Երևանի առևտրական բազա» ՊՊ-ի լուծարման հետ մնացած արժանական գույնը/հարկերը

Table with 7 columns: N, Գույնի անվանումը, հասցեն, Հա. հարի, Զանալը (հա), մակերեսը մ.մ, Գնահատված արժեքը /դրամ/, 30.11.07թ. հարկ

Աճուրդները կանցկացվեն դասական (զմի ավելացման) եղանակով: Բոլոր աճուրդները սկսվում են ժամը 11-ին «Աճուրդի կենտրոն» ղեկավարման ոչ առևտրային կազմակերպությունում (հասցեն՝ Ի.Երևան, Դ.Անհաղթի 23): Տվյալ լոտ(եր)ի աճուրդը կայանալու դեպքում հաջորդ աճուրդ(ներ)ը չի (չեն) անցկացվում:

Աճուրդին կարող են մասնակցել մասնակցության իրավունք ձեռք բերած մասնավորեցման սուբյեկտները կամ մնաց կողմից լիազորված անձինք: Աճուրդին մասնակցելու իրավունք են ձեռք բերում մասնավորեցման այն սուբյեկտները, որոնք յուրահանցու աճուրդի համար մինչև աճուրդի նախորդ աշխատանքային օրը, ժամը 17:00 աճուրդային հանձնաժողովին են (հասցեն՝ Ի.Երևան, Դ.Անհաղթի 23) ներկայացրել:

Աճուրդի մասնակցության հայտը, աճուրդի մասնակցության վճարի անդրազիշը՝ մասնակցության վճարի չափն է՝ առաջին աճուրդի համար՝ 80 դրամ, երկրորդ աճուրդի համար՝ 45520 դրամ, մուտքագրման հաժիվն է՝ թիվ 1 տեղական գանձառնական քառանկյան աճուրդի մասնակցության նախավճարի դրամային թիվ 900013145025 հաժիվը:

Իրավաբանական անձինք ներկայացնում են հիմնարկի փաստաթղթերի դաստիարակումը: Աճուրդի մասնակցները ղեկ է ձեռք բերել աճուրդի մասնակցի տուրք, որի գինն է 5000 դրամ, աճուրդի մասնակցի ցանկում նշված այն անձինք, ովքեր վճարել են մուտքի վճար՝ 3000 դրամ: Մասնակցներին անձնագրի առկայությունը պարտադիր է: Նախնական աճուրդի սկսվելը աճուրդային հանձնաժողովը գտնվում է մասնակցներին և յուրահանցու մասնակցին ճամադրում է հարս: Աճուրդը անցկացնում է աճուրդավարը, որը հրատարակում է հայտարարված գնով գույնը ձեռք բերելու մասին: Յուրահանցու գնող կարող է գույնի գինն ավելացնել մեկ կամ մեկից ավելի հայտով կամ հայտի չափից ոչ միայն գումարով: Աճուրդավարը աճուրդը բացում է իր սոժիսի համապատասխանող համարը, որով չափն է իր համաձայնությունը հայտարարված գնով գույնը ձեռք բերելու մասին: Յուրահանցու գնող կարող է գույնի գինն ավելացնել մեկ թեկնածու: Գույնի առավելագույն արժեքն առաջարկված թեկնածուն, աճուրդավարի կողմից առաջարկված գինը 3-րդ անգամ հայտարարելուց հետո, համարվում է աճուրդի հաղթող և պարտավոր է 30 րոպեի ընթացքում ներկայացնել մասնակցի տուրքն ու վճարել իր առաջարկած գնի առնվազն 5 տոկոսի չափով գումար և ստորագրել աճուրդի մասին արձանագրությունը: Վերը նշված պարտավորությունները չկատարելու դեպքում նա մուծված մասնակցության վճարը չի վերադարձվում և նա գրվում է աճուրդին մասնակցելու իրավունքից: Այդ դեպքում գույնը աճուրդը վերսկսվում է մեկնարկային գնից:

Աճուրդի մասին արձանագրությունը ստորագրելուց հետո, որպես աճուրդում հաղթող ճանաչված մասնակցի, նրան տրվում է վճարման հանձնառաջարկ՝ մնացած վճարման ենթակա գումարը սահմանված ժամկետում՝ 10 օրվա ընթացքում վճարելու համար: Սահմանված ժամկետում մուծված վճարումը չկատարելու դեպքում իր կողմից վճարած մասնակցության վճարը և իր առաջարկած գնի առնվազն 5%-ի չափով գումարը հետ չի վերադարձվում, իսկ աճուրդը համարվում է չկայացած:

Գույնը գտնվում է ընկերության քառանկյան: Վճարումները կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության արժույթով: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար (յուրահանցու աճուրդի նախավճարի չափի մասին) կարող եմ դիմել ՀՀ կառավարության առընթեր ղեկավարման վարչության «Աճուրդի կենտրոն» ղեկավարման ոչ առևտրային կազմակերպություն, զանգահարել 23-73-00 հեռախոսահամարով, ինտերնետ՝ URL: //www.privatization.am:

Հնարավոր փոփոխություններն ու լրացումները մասին տեղեկությունները կհրատարակվեն այն ձևով, ինչպես կատարվել է աճուրդների մասին սույն հրատարակային ծանուցումը:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առընթեր ղեկավարման վարչություն

ՏՏ մշակույթի նախարարին

Մի ֆանի or առաջ (հավանական է՝ դեկտեմբերի 19-ին) անցնում էի Կարաթի լծի մոտակայքով: Այդտեղ գործող սահադաշտից, ինչպես սովորաբար, լսվում էր երաժշտությունը: Մակայն երգի բառերը խիստ մտահոգիչ էին. «Я напью кнйгу/Прок, наркотикн и искусство»: Փաստորեն, քմբամիջոցները հիպոսակվում էին դրական երեսույթների՝ գիրք, արվեստ, մեջ արհեստական կաղապարման մեջ: Ընդ որում, լսարանը մանկապատանական է, այսինքն՝ երեխաներին հրամցվում է դրական վերաբերմունք քմբամիջոցների նկատմամբ: Չոքեթ է մոռանալ նաեւ, որ լայնորեն տարածված ուր երաժշտությունը, ինչպես ասում են, են գլխից ընկալվում է քմբամիջոցների հետ գուրգուռու հետադարձ անցկացնելով:

Խնդրում են Ձեզ յարգաբանել, արդյո՞ղ զանգվածային միջոցառումներում ու ՉԼՄ-ներում հնչեցվող երգացանկը վերահսկվում է ֆրոնտի հետադարձ կամ բարոյական անհանդուրժելի երեսույթների ֆարգուրությունը բացառելու նկատառումով:

Հարգանքով՝ Լ. ՂԱԶԱՐՅԱՆ, ԵՊՀ Տնտեսագիտության տնտեսական միջոցի նախագահ

Նոր հրատարակություն

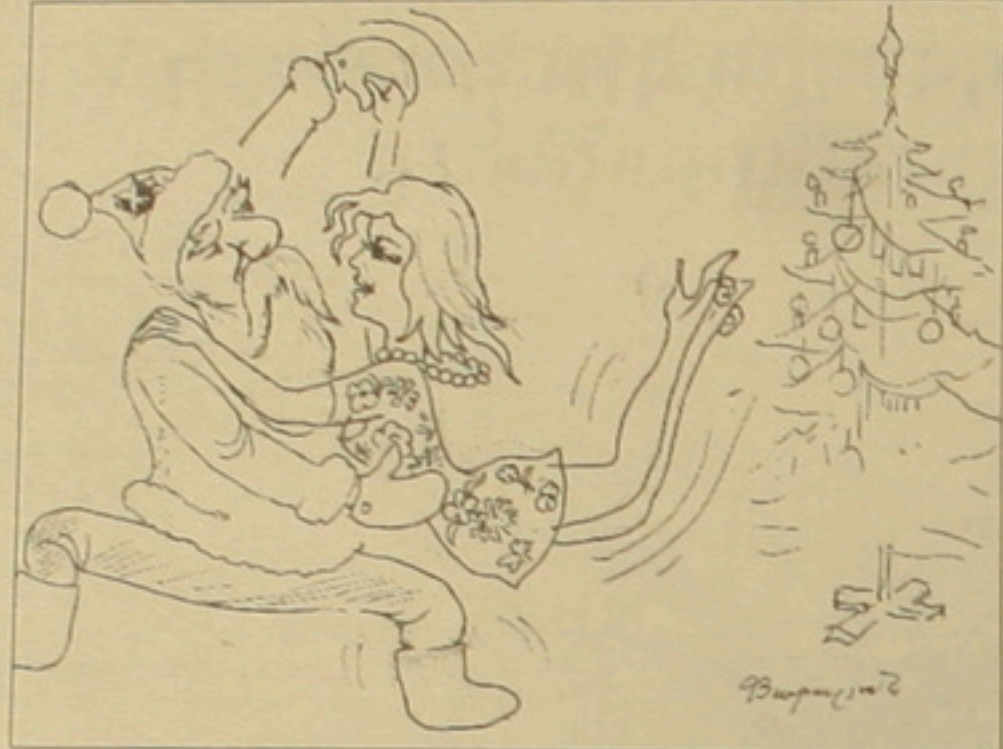
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ ծայրագույն յարաբար է Ամենայն հայոց կաթողիկոսի օրհնությամբ Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հրատարակչական բաժնից լույս է ընծայել «Ընդհանրական եկեղեցու հայրեր» մասնագրի հերթական գիրքը՝ Ընդհանրական եկեղեցու ամենաճանաչվող հայրապետներից Սուրբ Կյուրեղ Երուսաղեմացու «Կոչումն ընծայության» երկը՝ ինչ հունարենից թարգմանությամբ Սիմոն Կրկյազարյանի: Գիրքը հրատարակվել է հովանավորությամբ սեր եւ ֆիկին Արմեն եւ Նունե Սարգսյանների: Սուրբ Կյուրեղ Երուսաղեմացու մասնագրական ժառանգության առանցքային աշխատությունը՝ «Կոչումն ընծայության» կամ «Հաղագս երեսույթից» ծանրի ժողովածուն, կարեւորագույն աղբյուր է վաղ քրիստոնեական եկեղեցու դավանանքի ու յաբատմունքի ուսումնասիրության համար:

Փրանսիացի գրող Անրի Միշոյի հայերեն առաջին ժողովածուն

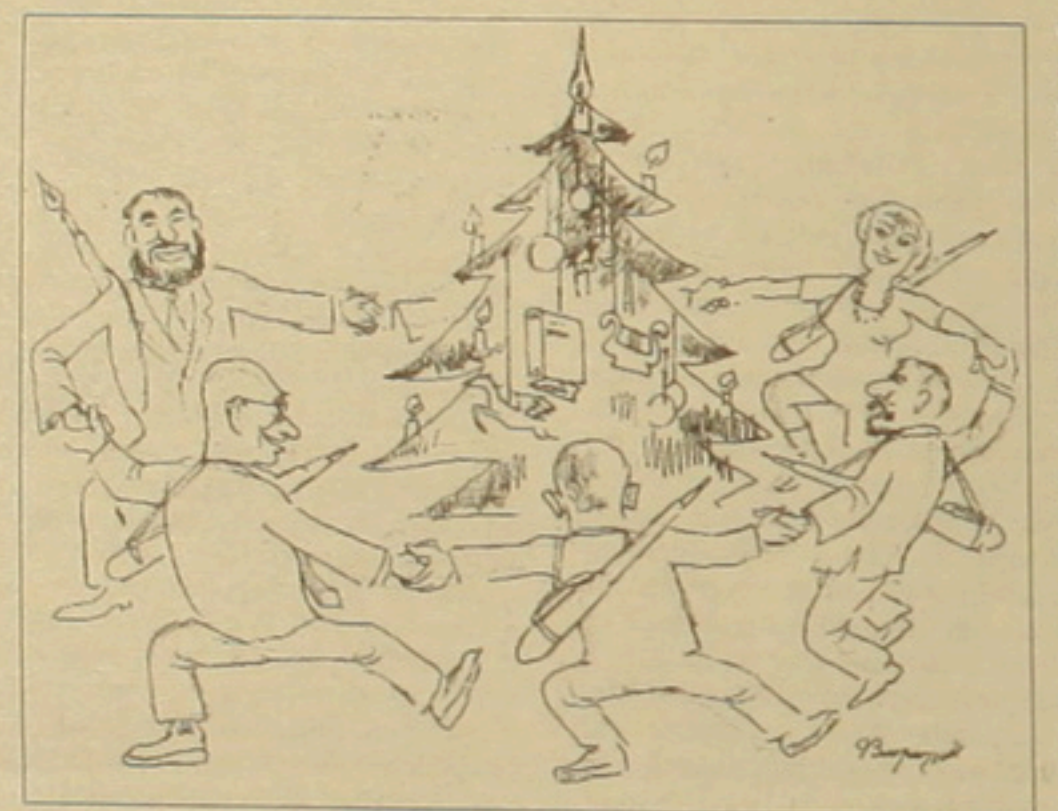
«Միշոյի ստեղծագործությունը դիմադրում է ընդունված բոլոր բնորոշումներին: Մերժելով արեւմտյան արվեստի կարեւորագույն ազդեցություններից մեկը՝ դաստիարակման, մեքի գերակայությունը, այն բացառում է նաեւ Ֆրոյդի տեսության եւ հոգեվերլուծության բանազգին «ավանդները», որոնցով այնքան առատորեն սնվել են այդ սարհների բանաստեղծական դրոյրները եւ ուղղությունները, առանձնապես հարկ է հիպոսակել սյուրռեալիստներից: Միշոյի ստեղծագործությունն այսօր էլ մնում է եսի եւ ֆնարկանության ամենաանդեղծվածային արտահայտություններից մեկը՝ Ֆրանսիական ժամանակակից գրականության մեջ», ասաց թարգմանչուհի Եւուսանիկ Թամրազյանը՝ Հայաստանում Ֆրանսիական դեսոյանասանն առաջին անգամ ներկայացնելով Անրի Միշոյի «Պյուն» ժողովածուի հայերեն իր թարգմանությունը:

Ժողովածուն երկվեզու է՝ հայերեն եւ ֆրանսերեն, «Ակտուալ արվեստ» հրատարակչության մտահղացմամբ: Ֆրանսիական դեսոյանասանն օժանդակությամբ վերջինս փորձում է վերականգնել Ֆրանսիական ժամանակակից գրականությունը թարգմանելու եւ ընթերցող հասարակությանը ճանաչելու դարձնելու մեզանում վաղուց ձեւավորված ավանդույթը:

ՄԵՐԳԵՑ ԳԱՆՆԵՆ

Մի սարհ էլ անցանք

Ընթերցող, դրոյրցի մանկավարժ, ՀԳՄ նախագահ Լեւոն Անանյանին հորդորում է հեռանալ գրողների միության նախագահի յաբատմունքից: Այս «սովորական ընթերցողին» մեղադրեց, գրողների միության սան կեղտոս վազը մամուլի եւ հեռուստատեսության բերանը սված ՀԳՄ անդամների, թե՛ հենց ՀԳ միության ղեկավարությամբ: Չէիմ կարծում, որ այս հարցը այսօր կարի: Ամեն դեպքում, Տիան յաբատմունքը:

Եթե կարելի էր գրողների միությունում եղած իրավիճակը սրողել, ապա հասկալոյն արհիստների ու երաժիշների յարաբայում որեւէ բան սրողել հնարավոր չէ: Եվ այս դեպքում բնավ էլ մեղավորը ժողովարհիստները չեն: Թատրոնների ղեկավարները (խիստ բացառությամբ) ամեն առիթով մամուլի ասուլիսներ են հրավիրում... Ֆինանսական միջոցների սղությունից բողոքելու համար: Գրեթե չի եղել մամուլի մեկ ասուլիս, մեկ հարցազրույց, որ թատրոնների ղեկավարները կամ արհիստները չխոսեն փողի մասին: Իսկ այս դեպքում ինչի համար է այնքան մի բազմամարդ կազմակերպություն, որիսին ՀՀ մշակույթի նախարարությունն է: Խոսում են համաեվրոպական, համաեւրոպային արժեներից ու փորձից, բայց եթե մշակույթի նախարարներից որեւէ մեկը յարգալոյն ծանոթանար մեր հարեան Թուրքիայի յոյնական բյուրեղին, ապա կնկատեր, որ այս երկրում նույնքան կարեւոր օղակ է մշակույթի նախարարությունը, որքան ներին կարգուկանոնի յաբատմունքն գերատեսուչությունը: Ու սա յոյն է լինել մշակույթի մեր նախարարության գործունեության անկյունաքարը:

Ավերվեցին Նախիջեւանի տարածումն զսնվող հայկական բաս հուսարձաններ, որոնք համաեւրոպայի սարհ գրեթե են տարգալոյն, որոնց մեծ մասը յարգալոյն թղթի մակուլատուրա է: Իհարկե, ամեն մի գրիչ վերցնողին բնական է, թե ինչը ամենաիչը համար է, առավել եւս եթե այս «ամեն մեկը» փող ունի կամ հովանավոր է զսնում: Իսկ այս դեպքում ո՞րն է գրողների միության դերը, եթե ոչ լուրջ ֆնարկություններ կազմակերպելը, թացը չորից ջուրելը, իսկալոյն համազգային ու համամարդկային արժեքները գործերին ձեւարհ գնահատական տալը: Բայց մամուլում եւ հեռուստատեսությամբ անցնող հողվածներում ու հողողորմներում ավելի համալս խոսվում է Հայաստանի գրողների միության ներին խնդիրների, բախումների եւ անառողջ մթոյրոսի մասին: Այստեղ են հասել, որ սովորական մի

վորություն էին մեր հողետր զանծերի թեկուզ մի փոքր մասը արվեստների մայրաքաղաք Փարիզում եւ Ֆրանսիայի մյուս խոշոր կենտրոններում ցուցադրելը: Ֆրանսիական եւ համաեւրոպային մամուլը բարձր գնահատեցին այդ ակցիան, որին «Ազգ»-ն անդրադարձել է մամուլում: Սա, իսկալոյն, կարեւոր ձեռնբերում էր:

Ռա հեծ միասին մեր նկարիչները ցուցահանդեսներ ունեցան արտասահմանյան բաս եւս ֆալախներում, երաժիշները հանդես եկան բարձրակարգ կասարումներով, թարգմանվեցին հայ գրողների ստեղծագործությունները օտար լեզուներով եւ հայերենի թարգմանվեցին օտարալեզու բաս գրողների գործեր: Ավելեւի, մշակույթի գործիչների փոխադարձ այցելություններ եղան, հանդիպումներ, հասկանալություններ: Չարժեք բերազանհասել կասարվածը: Մակայն սրաի դասելու յարաբայում յոյնի ասենք, որ եղածից, իրականացվածից բաս ավելին կարող էիմ անել ու յարարավոր էիմ անել: Իսկ կասարողները ոչ թե բոլորս ենք, ոչ թե ամեն մեկս ենք, այլ առաջին հերթին այն յոյնական ու հասարակական կազմակերպություններ, որոնք կոչված են հայ ժողովրդի հողետր հարսության յորոպազանդման համար: Հակառակ դեպքում բաս անհեթեթ վիճակ է ստեղծվում:

Չի մոռացվել սովեթական միջոցային կարգախոսը. «Հանցագործության դեմ յայնարը առավել արդունավեծ կլինի, եթե այդ գործում ներգրավվի ողջ հասարակությունը»: Ուսիկանության կարգախոսում հիմա էլ ինչ բան է փոխվել: Այստեղ է եղել ու կա նաեւ մշակույթի ոլորտում (ուրույն ներբերանգնեով եւ ուրիշ խոսքերով): Լավ, միթե այնքան անգիտակ են, որ յոյնի սրիվիալ ձեւարտություններ կրկնեն ամեն անգամ: Բայց ինչպես երեսում է՝ սիտկված են:

Գրողն իր գիրք գրել է: Հարգարժան Հայաստանի գրողների միության եւ ՀՀ մշակույթի նախարարության ղեկավարներ, զնացեք, զսեք գրողին եւ նա գրած գիրքը, լուրջ ֆնարկեք, որոշեք, տարգրեք: Այդպես չի արվում, չէ: Խոսում են եվրոպական արժեքներից, ֆլանդից-ֆլանդից, բայց բարունակում են բարձրել սովեթական մեթոդներով: Թվում էր, թե գրեթե տարգալոյն նոր ձեւերի արձանավորումով (Հայաստանում հիմա գրեթե նույնքան հրատարակչություն ու մասնավոր տարարաններ կան, որքան՝ չենքեք՝ արտարտույթի փոխանակման կեսեր), կսկսվեն ոչ միայն բաս, այլեւ ուրակալ գրեթե տարգրվել: Բայց այդպես չէ: Անձնական սեփականություն համարվող հրատարակչությունները եւ տարարանները, այդ,

«Բանանցն» առաջինը կմտնի մրցաստարեզ

Ֆուտբոլային արձակուրդներն ավարտվել են եւ Հայաստանի առաջնության մասնակից թիմերը սկսել են նախադասարարությունը նոր մրցաշրջանին: Դեկտեմբերի 10-ից մարզումներն է սկսել հանրապետության արձաք մրցանակակիր «Բանանցը», որը մեր թիմերից առաջինը կմտնի մրցաստարեզ: Ինչպես հայտնի է, երկրորդ տարին անընդմեջ «Բանանցը» «Փյունիկ» փոխարեն Հայաստանը կներկայացնի ԱՊՀ երկրների չեմպիոնների «Համագործակցության զավաթի» մրցաշրջանում, որն այս անգամ անցկացվելու է հունվարին Սանկտ Պետերբուրգում:

Թիմը մարզումներն անցկացնում է սեփական մարզադաշտի արհեստական խոտածածկով խաղադաշտում: Դա կարելու հանգամանք է, քանի որ Սանկտ Պետերբուրգում մրցաշրջան անցկացվելու է հենց նմանատիպ մարզադաշտում: Առայժմ «Բանանցի» ղեկավարներն են միայն սեղացի ֆուտբոլիստները մարզիչ Ալեքս Բարսեղյանի գլխավորությամբ: Իսկ գլխավոր մարզիչ Նիկոլայ Կոստովն ու թիմի լեգենդականները կուղևորվեն կմիանան Ամանուրից հետո:

«Բանանցի» կազմում որոշ փոփոխություններ են տեղի ունեցել: Թիմի ղեկավարությունը հրաժարվել է դարձադասարար Նենադ Բադաչայի եւ կիսադասարար Սուրեն Սարգսյանի ծառայություններից: Արամ Հակոբյանի ղեկավարությամբ ժամկետային լրացել է եւ այն չի երկարաձգվել: Հակոբյանն առայժմ մարզվում է «Ուլիսի» հետ: Գետրո Դազարյանը, որ մրցաշրջանի 2-րդ կեսում վարձավճարով հանդես եկավ «Բանանցում», վերադարձել է «Փյունիկ»: Թիմի հինգ ֆուտբոլիստներ՝ Ռոմեո Ջեմեթյանը, Կարեն Սիմոնյանը, Գուրգեն Գրիգորյանը, Ասեփյան Դազարյանը եւ Արամ Բարեղանյանը վերահասուրությունից հետո սկսել են մարզումները:

Ընթացիկ առաջնությունում իրենց լավ դրսևորած Արարատ Առաջինը

Բեյլանով ու Սամվել Մելիքյանով հետադարձվում են Գեորգիայի, Շվեդիայի եւ Դանիայի մի քանի ակումբներ: Եվ հավանականությունը մեծ է, որ այս ֆուտբոլիստների տեղափոխման հարցը դրականորեն լուծվի: Ինչ վերաբերում է լեգենդականներին, առաջ ստանալով է, որ թիմի դարձադասարար Դմիտրի Պիվովարենկոն, ղազախստան Անդրեյ Չերեկոն, կիսադասարար Նոա Կաստվեն կարողանան ելույթներ «Բանանցում»:

Ինչպես հայտնի է, «Համագործակցության զավաթի» մրցաշրջանում «Բանանցը» ընդգրկված է «Ծ» խմբում, որտեղ նրա մրցակիցներն են Ուկրաինայի չեմպիոն Կիևի «Դինամոն», բելառուսական ԲԱՏԵ-ն եւ Ուզբեկստանի ամենախոշորակիր ակումբը՝ Տաշքենտի «Պախտակորը»: Ամենայն հավանականությամբ Կիևի «Դինամոն» Սանկտ Պետերբուրգում հանդես կգա երկրորդ կազմով:

Չիեցցենով, որ անցած խաղադաշտում, այս արվեստը հունվարին Մոսկվայում կայացած մրցաշրջանում «Բանանցը» ընդգրկված էր «Ը» խմբում, որտեղ հայ ֆուտբոլիստների մրցակիցներն էին Ուկրաինայի չեմպիոն Դոնեցկի

«Շախտյոր» (երկրորդ կազմ), Տաշքենտի «Պախտակոր» ու Լազիայի «Վենետիկը»: «Բանանցը» անհաջող հանդես եկավ մրցաշրջանում այդպես էլ չձեռնարկելով հաղթանակի հաղցրությունը: Առաջին խաղում ԳՀ փոխչեմպիոնը ոչ-ոքի (2-2) ավարտեց հանդիպումը «Շախտյորի» հետ, առաջ 0-3 հաշվով զիջեց «Պախտակորին»: Ավարտական խաղում կրկին ոչ-ոքի (2-2) խաղալով «Վենետիկի» հետ, «Բանանցը» դուրս մնաց հետագա ղախարհից: Հարկ է խոստովանել, որ «Բանանցին» իր ուժերը մրցակիցներ էին բաժին ընկել: Դա է վկայում այն փաստը, որ եզրափակչում ղախավոր մրցանակը վիճարկեցին հենց «Բանանցի» երկու մրցակիցները՝ «Պախտակորը» ու «Վենետիկը»: 11 մ հարվածաբարով (իլիմնական ժամանակը՝ 0-0) հաղթող ճանաչվեց «Պախտակորը»:

«Բանանցը» Սանկտ Պետերբուրգ կմեկնի հունվարի 18-ին: Հաջորդ օրը մեր թիմն անդրաինկ խաղում ուժերը կչափի ԲԱՏԵ-ի հետ: Հունվարի 20-ին «Բանանցի» մրցակիցը կլինի «Պախտակորը», իսկ երկու օր անց հայ ֆուտբոլիստները կմրցեն Կիևի «Դինամոյի» հետ:

ՀՀ նախագահը ղարգեաւսրեց մարզիկներին

Մրցաշրջան-2007-ը հարուստ էր մարզական մի բարձր հրաշարձությամբ: Որոնց անմասն չմնացին նաեւ Հայաստանի մարզիկները: Նրանք բավական հաջող մրցելույթներ ունեցան միջազգային մրցաստարեզներում՝ տուն վերադառնալով մեդալների հարուստ ավարով: Ավանդույթի համաձայն, հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Զոհարյանը դրամական ղարգեներ հանձնեց մրցաշրջանի ընթացքում առավել աչի ընկած մարզիկներին, նրանց անձնական մարզիչներին ու հավաքականների մարզիչներին: Այս անգամ ղարգեաւսրման հանդիսավոր արարողությունը կա-

յացավ «Օջախ» ռեսուրանային համալիրում: Երեկ բազմամարդ էր համալիրը, որտեղ ղեկավարները, մարզական գործիչները, մարզաբարիի ու լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները մեծաբեցին մրցաշրջան-2007-ի ղափնեկիրներին:

Ավարտելով ղարգեաւսրման հաճելի արարողությունը, ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Զոհարյանը շնորհակալութեց ղարգեաւսրվածներին՝ մաղթելով նրանք հաջողություններ ստորևում ու անձնական կյանքում: Մեծարման երեկոն անցավ տնական բարձր տրամադրությամբ, որն ուղեկցվում էր երգ ու ղարով:

Մարզայանը դեռեաւ հաղթանակ չի տնել

Մեկօրյա հանգստից հետո Պամուրնայի բարձրագույն մրցաշրջանի մասնակիցները կրկին նստեցին խաղասեղանների շուրջը: 4-րդ տուրում Գարբիել Սարգսյանը սեւեռով ոչ-ոքի ղարգե Ֆրանցիսկո Վալբերտի հետ: Գարբիելը վասակեց մեկ միավոր, իսկ Վալբերտը 3 միավորով գլխավորում է արդուակը: Առաջատարին կես միավոր է զիջում Ալեքսանդր Բեյլանովին, որը նա խաղաղ դաճն կնեց 3ու Վանգի հետ ղարտիայում:

Մերայ Մովսիսյանը 3ու Վանգի, Բայադուր Ջորգիայի եւ Մախիմ Ռոդեսայի հետ վասակել է 2 միավոր: Նա եւս ղարտիան ավարտեց ոչ-ոքի Մախիմ Ռոդեսայի հետ: Միակ հաղթանակը տնեց Բայադուր Ջորգիան ղարտության մասնելով Իրաիիմ Խանթալովուին:

5-րդ տուրում Գարբիելը ստիտակներով կմրցի 3ու Վանգի հետ, իսկ Մերայ Մովսիսյանի մրցակիցը կլինի Ֆրանցիսկո Վալբերտը:

Լիլիթ Մկրտչյանը կիտեց մրցանակը

Վլադիմիրում ավարտվեց աշխարհի նախկին չեմպիոնուտի Բիկովայի հուճամրցաշրջանը: Հաջող հանդես եկավ Լիլիթ Մկրտչյանը, որը 9 հնարավորից վասակեց 6,5 միավոր: Լիլիթը 1-2-րդ տեղերը բաժանեց ուկրաինացի գոտմայստեր Նասայա Ջոնքսկայայի հետ: Մեր մյուս բարձրագույններն էին՝ Սիրանուճ Անդրեասյանը 4,5 միավորով զբաղեցրեց 5-րդ տեղը:

Մերայ Մովսիսյանը 3ու Վանգի, Բայադուր Ջորգիայի եւ Մախիմ Ռոդեսայի հետ վասակել է 2 միավոր: Նա եւս ղարտիան ավարտեց ոչ-ոքի Մախիմ Ռոդեսայի հետ: Միակ հաղթանակը տնեց Բայադուր Ջորգիան ղարտության մասնելով Իրաիիմ Խանթալովուին:

Տարվա հիասթափությունը Ըարաղովան է

Ամերիկյան «Թեմիս» հեղինակավոր ամսագրի հարցման արդյունքներով Ռոբերտ Ֆեդոտեւն ու ժյուսիս Էնենը ճանաչվել են 2007-ի լավագույն թեմիսիստներ: Ֆեդոտեւն այդ մրցանակին է արժանանում 5-րդ անգամ անընդմեջ:

«Ռոբերտը մահացու ուժգին մատուցման է սիրաթանս եւ դա նրա հիմնական զեմքն է: Ինձ հիացնում է ղաճաթանությունից հարձակման անցնելու նրա արագությունը: Հնարավոր է, որ նա մյուսներից ավելի լավ է կարողանում կրտի ցանկացած կեթից մրցակցի համար սղառնալի սեղծել», ճեել է Մեծ սաղաւարտ» մրցանակի բարին դասվող

14 մրցաշրջանի հաղթող Փիթ Մամիլարը:

Ուլմըլոնի մրցաշրջանի եզրափակիչը, որում Ռոբերտ Ֆեդոտեւը հաղթեց Ռաֆայել Նաղային, ճանաչվել է ղաճամրդկանց մեծախաղի արվա լավագույն հանդիպումը: Վանանց մրցակեճում նման ղաճակի է արժանացել Մաղդիղում արեւելեցին կայացած ժյուսիս Էնենի եւ Մարիա Ըարաղովայի մրցախաղը, որում հաղթել էր թելգիացի թեմիսիստուին: Մարիա Ըարաղովան ճանաչվել է արվա հիասթափությունը: Իսկ ահա սերը Նովակ Ջոկովիչը ճանաչվել է որդես ամենամեծ առաջընթաց ունեցած թեմիսիստ:

ժյուսիս Էնենի ռեկորդային ցուցանիւները

Ինչպես արդեն սեղեկացրել ենք, թելգիացի թեմիսիստուի ժյուսիս Էնենը հաղթող ճանաչվեց Մաղդիղում անցկացված ութ ուժեղագույն թեմիսիստուիների մրցակեճում: Էնենը միաժամանակ մի քանի ռեկորդ սահմանեց: Նա դարձավ 21-րդ դարում առաջին թեմիսիստուիին, որը մեկ մրցաշրջանում 10-ից ոչ ավան մրցաշրջանի հաղթող ճանաչվեց: Ընթացիկ մրցաշրջանում Էնենը դարձել է «Ռուլան Գարուսի», ԱՄՆ-ի բաց առաջնության, Մաղդիղի, Տորոնտոյի, Յուրթիի, Դուբայի, Ռոյալայի, Վարսովայի, Խսթրոնի եւ Ըտուսգարտի մրցաշրջանի հաղթող: Նախկինում 1997-ին 12 մրցաշրջանի հաղթող էր ճանաչվել Եվեյցարացի Մարտինա Հիմգիսը:

արի նրա վասակը կազմել է 5 մլն 367 086 դոլար: Նախկին ռեկորդը ղաճակնում էր Էնենի հայրենակցուի Կիմ Կլիյստերին: 2003-ին նա վասակել էր 4 մլն 466 345 դոլար: Իսկ մարզական կարիերայում վասակած գումարի չափով ժյուսիս Էնենը ներկայում եզրափակում է լավագույն ինգուկը: Ամենահարուստ թեմիսիստուիների ցանկը գլխավորում է գերմանուտի Ըսեֆի Գրաֆը՝ 21 մլն 895 277 դոլար: Երկրորդ ցուցանիւն ունի ամերիկուտի Լիմոնսի Դեւեմորտը՝ 21 մլն 849 317 դոլար: Լեւեմորտը՝ 21 մլն 849 317 դոլար: Լեւեմորտը թեմիսիստուի Մարտինա Նավրատնիկովան վասակել է 21 մլն 626 089 դոլար: 4-րդ տեղում 20 մլն 130 657 դոլարով Եվեյցարուտի Մարտինա Հիմգիսը է: Իսկ լավագույն հն-

գուկը եզրափակող ժյուսիս Էնենի վասակը կազմում է 18 մլն 940 405 դոլար:

ժյուսիս Էնենը մինչեւ 2008-ի հունվարի առաջին բարաթը կգլխավորի թեմիսիստուիների դասակարգման ցուցակը: Նա մարզական իր կարիերայում ընդհանուր առմամբ 98 բարաթ գլխավորել է ցուցակը: Այս ցուցանիւնով նա ներկայում 6-7-րդ տեղերն է բաժանում Լիմոնսի Դեւեմորտի հետ: Ռեկորդակիրը Ըսեֆի Գրաֆն է, որը ընդհանուր առմամբ 377 բարաթ գլխավորել է դասակարգման ցուցակը: Երկրորդ տեղում Մարտինա Նավրատնիկովան է (331 բարաթ): Այնուհետեւ գալիս են Կրիս Էվերսը (262), Մարտինա Հիմգիսը (209) եւ Մոնիկա Սելեը (178):

Մրցավարը ստիղված էր օղ կրակել

Մալազիայում ֆուտբոլային հանդիպման ժամանակ մրցավարը կրեց հանդարտեցնելու նղաճակով արճանակից մի՛հանի անգամ օղ է կրակել: Նա աշխատում է որդես ոստիկան: Երբ խաղի ընթացքում մրցավարը խաղաղաճից հեռացրել էր ֆուտբոլիստներից մեկին, նրա խաղընկերները օրջաղաճել էին նրան եւ փորձել հաճելեհարղաթ սեսնել: Այդ ժամանակ մրցավարը նեճվել էր դեղի իր ծառայողական մեքենան եւ վերցրել էր արճանակը:

Մրցավար-ոստիկանը կալանավորվել է: Ոստիկանության ղեկը հայտարարել է, որ այժմ հետախույրություն է վարվում, որդեսից ղարգիլ, թե ինչո՞ր էր մրցավարը իր հետ բերել արճանակը եւ իրավունք ունե՞ր կրակելու: Կալանավորվել են նաեւ միջաղեղի մասնակից հինգ ֆուտբոլիստներ:

14 մրցաշրջանի հաղթող Փիթ Մամիլարը:

Ուլմըլոնի մրցաշրջանի եզրափակիչը, որում Ռոբերտ Ֆեդոտեւը հաղթեց Ռաֆայել Նաղային, ճանաչվել է ղաճամրդկանց մեծախաղի արվա լավագույն հանդիպումը: Վանանց մրցակեճում նման ղաճակի է արժանացել Մաղդիղում արեւելեցին կայացած ժյուսիս Էնենի եւ Մարիա Ըարաղովայի մրցախաղը, որում հաղթել էր թելգիացի թեմիսիստուին: Մարիա Ըարաղովան ճանաչվել է արվա հիասթափությունը: Իսկ ահա սերը Նովակ Ջոկովիչը ճանաչվել է որդես ամենամեծ առաջընթաց ունեցած թեմիսիստ:

Բարեգործական անուրդ

Մոսկուտի աշխարհի բազմակի չեմպիոն, իտալացի Վալենտին Ռոսիսն ինտերնետային բարեգործական անուրդում 13496 եվրոյով (մեկնարկային գինը՝ 1 եվրո) վաճառել է իր սաղաւարտը: Այդ գումարը նա փոխանցել է Գեոուայի մանկական հոստիտալ: Գնորդի անունը չի հրատարակվում, սակայն հայտնի է, որ Ռոսիի մակագրությամբ սաղաւարտը նրան է հանձնել հենց անվանի մարզիկը: Հարկ է ճեել, որ աշխարհում AGV ֆիրմայի երեք նման սաղաւարտ կա: Դրանցից մեկը զսնվում է Yamaha ընկերության թանգարանում, մյուսը Ռոսիս Մյուլերույում կայացած Գրան տրիի խաղադաշտում ավարտին ճեել էր երկրպագուներին: Եվ ահա 3-րդ սաղաւարտն էլ վաճառվեց անուրդով:

14 մրցաշրջանի հաղթող Փիթ Մամիլարը:

Ուլմըլոնի մրցաշրջանի եզրափակիչը, որում Ռոբերտ Ֆեդոտեւը հաղթեց Ռաֆայել Նաղային, ճանաչվել է ղաճամրդկանց մեծախաղի արվա լավագույն հանդիպումը: Վանանց մրցակեճում նման ղաճակի է արժանացել Մաղդիղում արեւելեցին կայացած ժյուսիս Էնենի եւ Մարիա Ըարաղովայի մրցախաղը, որում հաղթել էր թելգիացի թեմիսիստուին: Մարիա Ըարաղովան ճանաչվել է արվա հիասթափությունը: Իսկ ահա սերը Նովակ Ջոկովիչը ճանաչվել է որդես ամենամեծ առաջընթաց ունեցած թեմիսիստ:

Ամենասիրված ակումբը «Մանչեսթր Հունայթեդ» է

Անգլիական «Մանչեսթր Հունայթեդը» ճանաչվել է աշխարհի ամենահեղինակավոր ու սիրված ակումբը, իսկ թիմի խաղացողներ Ջիուսիանու Ռոնալդուն եւ Ռեյնո Ռոնիսն՝ ամենախաչնի խաղացողները: Այստիպին են Նավարայի համալսարանի եւ Կասալոնիայի միջազգային համալսարանի անցկացրած հետազոտությունների արդյունքները: Հիմն է ընդունել զանգվածային լրատվամիջոցներով, ինտերնետային կայքերում թիմերի եւ ֆուտբոլիստների անվանումների հիճասակման համախալանությունը:

Յուրօրինակ վարկանիշային այս ցուցակում 2-րդ տեղը զբաղեցնում է «Չելսին», երրորդը՝ «Բարսելոնը»: Մաղդիղի «Ռեալը», որ անցած արվա արդյունքներով գլխավորում էր ցուցակը, սեղափոխվել է 4-րդ հորիզոնականը:

14 մրցաշրջանի հաղթող Փիթ Մամիլարը:

Ուլմըլոնի մրցաշրջանի եզրափակիչը, որում Ռոբերտ Ֆեդոտեւը հաղթեց Ռաֆայել Նաղային, ճանաչվել է ղաճամրդկանց մեծախաղի արվա լավագույն հանդիպումը: Վանանց մրցակեճում նման ղաճակի է արժանացել Մաղդիղում արեւելեցին կայացած ժյուսիս Էնենի եւ Մարիա Ըարաղովայի մրցախաղը, որում հաղթել էր թելգիացի թեմիսիստուին: Մարիա Ըարաղովան ճանաչվել է արվա հիասթափությունը: Իսկ ահա սերը Նովակ Ջոկովիչը ճանաչվել է որդես ամենամեծ առաջընթաց ունեցած թեմիսիստ:

